

GARSAS

Organas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Savaitinis laikraštis
"GARSAS"
Leidžiamas
Susivienijimo Lietuvių R. Kat.
Amerikoje
Išleista kas Ketvirtą.
Prei...
Metams...
Pusei...
Užsienyje...
Adresas:
"Gal."
456 Grand St., Bro. Y.
Tel. Stage 3837.

Lithuanian Week
"GARSAS"
Published every Thursday
Lithuanian Roman Cath.
Alliance of America
P. Mulevičius, Secretary and
Business Manager.
Julius B. Kaupas, Editor.
Yearly Subscription rates:
In United States... \$1.50
To Foreign Countries... \$2.50
Advertising rates on application.
Address:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

No 14 Entered as second class matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of August 24, 1912. KETVERGAS, 16 d. RUGPIUČIO (AUGUST), 1917. Single copy 5c. Vol. = Metai I.

IS CENTRO RASTINĖS.

32 Seimas nutarė atlyginti pasidarbusiems nariams, prirašant naujų narių į S. L. R. K. A. Atlyginimas nustatytas nuo apsaugos sumos. Prirašant narių ant \$150.00 pomirtinės, gaudama 15c, ant \$250.00 — 25c, ant \$500.00 — 50c, ant \$750.00 — 75c, ir ant \$1000.00 — \$1.00. Ne vienam, rasi, rupi, kaip ir kada tas atlyginimas bus išmokamas. Kiti, kaipo kp. raštininkai, tikisi tą atsimti simėjant duokles Centrai.

Tas atlyginimas bus išmokamas sekantiu būdu. Bile kas pasidarbavęs ir prirašęs keletą naujų narių prie S. L. R. K. A., norėdamas gauti už tai atlyginimą, privalo surašyti iš eilės visus per savo pasidarbavimą prisirašiusius narius, nurodant prie kokios kuopos, ant kiek apsaugos ir prisijūsti Centro Raštininkui, kuris rados teisingus nurodymus ir reikalavimą, išrašys paliepiamą išdėminkui išmokėti priklausanti sumą. Raštininkai niekada neturi teisės atitraukti kam nebuk priklausanti atlyginimą nuo šių centrų duoklių. Atlyginimas nebus pripažintas jei reikalavimas bus prisijūstas vėliau dviejų mėnesių po naujų narių prirašymo. Todel užsitaruovė atlyginimą už savo pasidarbavimą lai patėmija, kad tokis reikalavimas turi būti prisijūstas veikiai po naujų narių prisirašymo.

P. Mulevičius,
Centro Rašt.

"MOTINĖLĖS" SEIMAS.

Prie visokių metinių susirinkimų prigūli ir "Motinėlės" organizacijos susivaišavimas, įvykis 7 rugp. d., Atlantic City, N. J. Prie buvo sekantieji kunigai: J. Kaulakis, pirm., A. Kodis — izdin., M. A. Pankauskas — rašt., M. Sedvydis, A. Deksnis, V. Dargis, S. Remeika, V. Matulaitis, J. Šeštakas, Jer. Valaitis, P. Gudaitis ir J. Jankausko balsas priduos tas raštu.

Finansinis "Motinėlės" padėjimas pasirodo nėra taip silpnas, kaip yra silpnas visuomenės taja organizacija rupinimasis; ji tiesiog salant buvo ignoruojama vėtai, kad gamina tai padėi visuomenei apšviestumui, atteities stulpus, tautos rėmėjus.

Tie pats jos nariai ir laikraštija nedaug ką padaro, kad supažindintus su "Motinėlės" tikslais ir veikimu plačiąjį visuomenę. Leiskime sau, kad bent syki į metus pasinaudojant kokia pramogėle aukų jai parinkus, arba keletą sykių į metus jos valdybos antrašus-paskelbus laikraščiuose, man rodos, nebūtų tai didžiausiu jungu.

Siemet "Motinėlė" pati kreipis į laikraščius meldama, kad ju skiltyse jos lab darinėjimas laikas nuo laiko skambėtų.

Tarp kitų nutarimų yra pažymėtinas vienas, kuriuo draudžiama nariui turėti sprendžiamąjį balsą ir kandi duotį vyriausybės vietas, jei jo duoklės nėra pilnai užmokėtos. Gi pilno narių skaičios toksai, kurs pačiami per du metu užsimoka savo duokles.

Aplikantų prie stipendijų ir pašalpų buvo dikėciai. Tarp jų laimėjo šie: Adv. Šešmulevičia, medikas Račkus, kol. stud. Simaitis. Atsižvelgiant į apvertimą studentijos padėjimą Europoje, nutarta pasiūsti jiems nuo "M.", kaipo dovana, \$100.00.

Išreiškiant pageidavimą, kad "Motinėlės" bėgamasis kapitalas metų laike pasidaugintų, idant sušelpit ir kitus kandidatus, metini jos susirinkimas pasibaigė.

Jos valdyba:
Kun. J. Kaulakis, pirminis
Kun. A. Kodis, izdėminkas
Kun. M. A. Pankauskas, raštininkas
443 Park ave.,
Bridgeport, Conn.

SV. TĖVAS PASIULĖ TAIKĄ.

Sv. Tėvas išsiuntinėję visų kariaujančių šalių valdžios laiškus. Tuose laiškuose popiežius ragina paliauti karę. Sv. Tėvas pataria atstatyti Belgiją, Serbiją ir Rumuniją, ir ramiai išrišti Alzacijos - Lotaringijos, Trento, Trieste ir Lenkijos klansimus.

Laiškų tekstas bus greitu laiku paskelbtas.

Washingtonė manoma, kad sv. Tėvo atsisaukimas buvo Vokietijos patarimų padarytas. Laiške bus raginama, kad kariaujančios valstijos galutinai pasisakytų aiškioj kalboj ir vienos prasmės išsireiškimuose, kokiais tikslais karė vedama yra.

GALUTINAI PERĖJO MAISTO KONTROLES BILIUS.

Daug baimės Suv. Valstijose buta, kad karės laiku trūstai ir įvairi spekuliantai nepasinaudotų ir valgomųjų daiktų kainas, ir taip jau pakilusias, dar augstesnėmis nepadarytų. Toji baimė pranyko, kuomet pereitą savaitę kongresas pervarė bilių, kuriuomi maisto produktus ir jų kainas valdžia kontroliuotų. Maistui kontroliuoti sudaryta nuo seniau komisija tokiu būdu ingijo galė. Tos komisijos galva yra Hoover ir jam vadovaujant komisija išplės savo veikimą, didesniuose Amerikos centruose skyrius įsteigiant.

Daugiausia spekuliodavo kviečiais, kurių kaina nežmoniškai iškilo. Garsinama, kad jei bus reikalas, visą šiu metų kviečių derlių užpirks valdžia ir visiems vienuoda kaina pardavinės. Šiaip jau visokiems reikmenims bus nustatytos kainos ir bus išleisti tam tikri

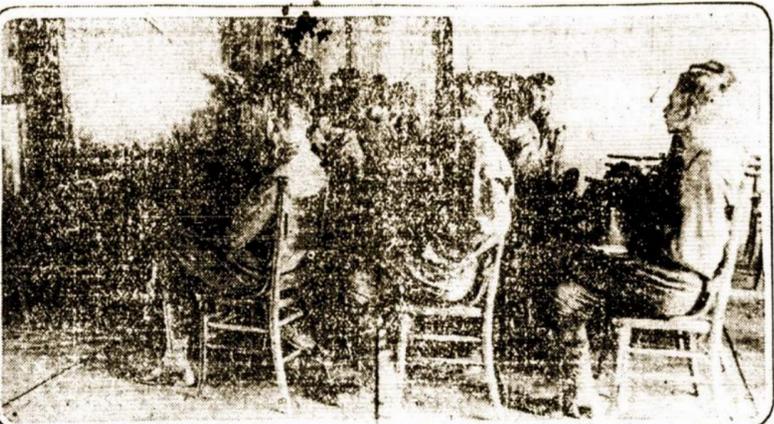

Photo by American Press Association.
Lakunu buti — reikia labai geografią žinoti. Kadanį Amerikos orlaivininkai Europoj kariauti rengiasi, jiems yra didelis reikalas Europos geografią žinoti. Lakunus to mokyti Prancuzijos valdžia atsiuntė leitenantą P. Montariol, kuris, kaip matome, amerikiečius Mineola, N. Y. mokina.

ATVAŽIAVO JAPONIJOS KOMISIJA.

Įstatymai. Perzengiantiems gresia didelė bausmė.

KERENSKIO SVEIKATA MENKA.

Geležinės valios ir aštrios disciplinos šalininkas, Rusijos vadas Kerenskis menka sveikata džiaugtis negali. Esą, jis pats kaikiurėm savo draugams pripažino, kad jam nebėgali gyventi teliko. Jis, esą, apie savo sveikata nepaisytų, jei tik Rusijai liuosybė užtikrintų būtų. Bet kuomet kaizeris vergija Rusijai graso, jis norėtu gyventi, kad Rusijai skaitesnių rytojų užtikrinus.

DUONA BUS VĖL PO 5c. KEPALAS.

Kol duona taip pabrangus nebuvo, buvo imama po 5 centus už kepalą. Vienur penkių centų kaina užsiliko, bet užtai kepalai sumažinti buvo. Kur nesumažinta — pakilo vienu, dviem centais. Dabartinio maisto kontrolieriams pastanga yra vėl į seną kainą sugražinti — 5 centai už pirmesnio dydžio kepalą.

NELEIDŽIA REZIGNUOTI.

Lenkijos Tarybos galva priėmus V. Niemojevsky buvo padavęs rezignaciją Rusijos vyriausybei — nesutikimais su pro-vokiečių partijomis. Vokietijos valdžia patarė rezignaciją atsiimti.

MAISTO STOVIS VOKIETIJOJE.

Kaip keblai dalykai su maistu Vokietijoje, galima nūnanyti iš to, kad Hamburg valdžios virtuvėms naudojami 180.000 asmenų. Ka

ATVAŽIAVO JAPONIJOS KOMISIJA.

Įstatymai. Perzengiantiems gresia didelė bausmė.

KERENSKIO SVEIKATA MENKA.

Geležinės valios ir aštrios disciplinos šalininkas, Rusijos vadas Kerenskis menka sveikata džiaugtis negali. Esą, jis pats kaikiurėm savo draugams pripažino, kad jam nebėgali gyventi teliko. Jis, esą, apie savo sveikata nepaisytų, jei tik Rusijai liuosybė užtikrintų būtų. Bet kuomet kaizeris vergija Rusijai graso, jis norėtu gyventi, kad Rusijai skaitesnių rytojų užtikrinus.

DUONA BUS VĖL PO 5c. KEPALAS.

Kol duona taip pabrangus nebuvo, buvo imama po 5 centus už kepalą. Vienur penkių centų kaina užsiliko, bet užtai kepalai sumažinti buvo. Kur nesumažinta — pakilo vienu, dviem centais. Dabartinio maisto kontrolieriams pastanga yra vėl į seną kainą sugražinti — 5 centai už pirmesnio dydžio kepalą.

NELEIDŽIA REZIGNUOTI.

Lenkijos Tarybos galva priėmus V. Niemojevsky buvo padavęs rezignaciją Rusijos vyriausybei — nesutikimais su pro-vokiečių partijomis. Vokietijos valdžia patarė rezignaciją atsiimti.

MAISTO STOVIS VOKIETIJOJE.

Kaip keblai dalykai su maistu Vokietijoje, galima nūnanyti iš to, kad Hamburg valdžios virtuvėms naudojami 180.000 asmenų. Ka

AMERIKA MANO APDRAUSTI SAVO KAREIVIUS.

Pirm negai naujoji karinomenė bus sumobilizuota, Suv. Valstijų valdžia rupinasi perleisti bilių, kad valdžia galėtų kareivių gyvastį apdrausti. Esą, Amerika turtinga šalis, ir su kareivių mirtimi neturi jų paliktose šeimynose skurdas viešpatauti. Geriausia kareivių gyvastį apdrausti, o likusius nelaiminguosius pašalpa aprūpinti.

RUMUNIJOS DIDELI MŪŠIAI.

Galicijoje ir Bukovino kariaiškioji veikimai sumažėjo, bet užtai Rumunijoj vokiečiai didesniu žygiu prieš rusus ir rumunus išsirengė. Vienoj fronto dalyj, nežūrint atkaklaus ginimosi, vokiečiai sulaužė rusų frontą, snimant kelius tukstančius belaisvėn. Rusai mėgina atsigriebti, bet visgi daugeliu pozicijoj atsigriebti negali. Prisišijoma, kad vokiečiams gali tekti ir likusioji Rumunijos dalis.

APVALYS PETROGRADĄ.

Kad prašalinus neramius gaivalus iš Petrogrado, kur nuolatos riaušės kilsta, laikiuoj valdžia nusprendė iš Petrogrado prašalinti visus be užsiėmimo asmenis. Taip gi bus iš Petrogrado iškeltos visos įstaigos, kurios tiesioginiu būdu prie išdirbystės ir pramonijos neprisideda. Tas gal but palies netik iš aukų gyvenančias partijines įstaigas, bet taipgi ir mokslo įstaigas. Atvažiuojantieji

SMELIS VIETOJE KNYGŲ.

Liepos 25 d. Yokohamoj (Japonijoj) atvežta 19 skrynių iš Amerikos. Jose turėjo būti socialistiška literatūra, kaip patys skrynių savininkai sako. Rusai, keliaudami iš Amerikos, vežė apšviesti savo draugus. Bet atidarius skrynias pasirodė pilnos smėlio.

SPĖJAMA, KAD AMERIKOS POLICIJA PAMAINĖ KNYGAS ANT SMĖLIO.

Pastaruoju laiku per Japoniją daug rusų keliaujanamo.

KARĖ IR BIZNIS.

Rugsėjo 17—21 d. Atlantic City, N. J., žada įvykti didelis biznierių susirinkimas, kviečiamas per Suv. Valstijų Chamber of Commerce. Susirinkimo tikslas — kaip laike karės pagerinus biznį.

PRANCUZIJOS SOCIALISTAI UŽ ATLYGINIMĄ.

Po ilgų ginčų Prancuzijos socialistai nusprendė, kad jei jų delegatai važiuos į Stockholmo socialistų konferenciją, jie ten važiuos su reikalavimu, kad kariaujančios šalys atlygintų jų nukriausčius žmonėms. Taip gi reikalau, kad šalys pasisakytų, kas jas kariauti verčia.

NEKROLOGIJA.

(Po šiuo antgalviu laikas nuo laiko tilps mirusiųjų S. L. R. K. A. narių aprašymai. Pageidaučiau, kad mirus Susiv. nariui, mūsų gerbiami kuopų raštininkai pasistengtų, pranešti visas smulkmenas apie mirusį asmenį. Kaip vedė gyvenimą, iš kokios vietos Lietuvoje, kiek laiko-pragyveno Amerikoje, kuomi pasižymėjo ir tt. Sekretorijatas ir "Garsas" redakcija pasistengs visuomet rasti vietos laikraštelyje, išreiškiant mirusiam nariui pagarbą arba taip pamincėjimą. Šiuo kartu, nesant smulkesnių žinių, pažymiu vien ką žinau apie mirusius ir pomirtinės išmokėjimus laike mano raštininkavimo. P. Mulevičius, Centro Rašt.)

A. A. Jonas Maurušaitis, narys-7 kuopos, Pittston Pa., mirė liepos 20 d., 1917. Į Susiv. įsirašė 1898 m. į I skyrių. Pomirtinė išmokėta moterei, Marijonai.

A. A. Stanislova Vencienė, 44 kp., Haverhill, Mass. Mirė liepos 1 d., 1917. Pomirtinė \$150.00 išmokėta jos vyrui, Konstantui.

A. A. Marijona Senkienė, 138 kuopos, Pittsburgh, Pa. Mirė liepos 14 d., 1917. Į Susiv. įsirašė 1902 m., budama 24 metų amžiaus. Pomirtinė \$150.00 išmokėta vyrui, Adomui, 131 S. 21-st St., Pittsburgh, Pa.

A. A. Marijona Mierčiatienė, 137 kuopos narė, Rockford, Ill. Į Susiv. įsirašė vasario 16 d., 1916. Mirė liepos 18 d., 1917, budama 25 metų amžiaus. Pomirtinė \$500.00 išmokėta pusė vyrui Jonui ir pusė sūniui Kazimierui.

A. A. Kazimieras Šupienis, narys 24 kuopos, Minersville, Pa. Įsirašė sausio 31, 1913. Mirė birželio 13, 1917. Pomirtinė \$150.00 išmokėta moterei Elžbietai.

Lai buna jiems lengva šios naujos tėvynės žemelė!

REIKALINGAS RANKINIS ZECERIS IR "PRESS FEEDER" I "GARSO" SPAUSTUVĖ. GERA ALGA IR DARBAS NUOLATINIS. ATSIŠAUKTI REIKIA LAISKU ARBA ASMENISKAI I "GARSO" ADMINISTRACIJĄ.

Korespondencijos

WILKES BARRE, PA.

Is L. Vyciu 15 kp. veikimo.

Retai kada tenka pamatyti žinutę iš šios kolonijos, tartum, kad čia lietuvių nebutų. To priežastis yra stoka atsakančių korespondentų. Čia nors trumpai aš noriu aprašyti L. Vycių 15 kuopos veikimą.

Mūsų kuopa gana puikiai gyvuoja. Laikui bėgant šios apšvietinės Vyciai, tikimasi, gana žymius darbus atliks.

Savo narių palinksmimui kuopa neseniai surengė puikų išvažiavimą į girias prie vandens (prie Bear Creek). Pasiekę vietos, visi gražiai linksminosi, žaidė. Darbščios Vytės surengė išvažiavusius skanius pietus. Po pietų išvažiavimam pribuvo mūsų dvasiškas vadovas, kun. J. Šupšinskas ir choro vedėjas ponas J. Stulgaitis. Vyciai juodu labai linksmai sutiko. Ir vėl prasidėjo žaidimas, šokiai, dainos. Besilinkindami nė nepatėmėjome, kaip saulutė nuriedėjo žemyn ir pasislėpė už medžių viršūnių. Susirinkę į kruvą Vyciai apšvietė mišką ir traukia namų link.

Parvažiavę į miestą visi apsisistoję pas visiems žinomą Vytį, p. Lietuvinką. Suėjus į vidų kuopos pirmininkas, p. J. Jasionis pasakė prakalbė, kuri visiems patiko. Prakalbėjo ir dvasiškas vadovas, nurodymas nariams, kad netik "gerais laikais" galima gyvuoti, bet reikia daugiau rimto darbo delei Vycių labo. Savo vadovo patarimus Vyciai priėmė gausiu dely plovimu.

Tą pačią dieną turėjo išvažiavimą ir mūsų "Raulukai". Su savim jie pasiėmė ir pusę bravoro. Tad nedėvas, kad grįžtant namo kaiturie nosimis tvoras apdaužė, o kiti net po ketelį dienų darban negalėjo eiti. Ar ne geriau būtų Vycių pavyzdį sekti? Ir nosys liktų čielos ir kišeniui ant sveikatos būtų.

Vakaras.

Liepos 1 d. vietinė L. Vycių kuopa parengė puikų vakarėlį su gana turiningu programu. Vakaras įvyko lietuvių bažnyčios salėje. Programą išpildė Vycių kuopos nariai. Publikos buvo gana daug. Visi išsiskirstė pilniausiai užgančinti. Ir nedėvai: Vyciai juos gražiai priėmė ir pyragaičiais bei šalta grietine pamylėjo. Garbė Vyciams už jų darbštumą!

Susirinkimas.

Liepos 15 d. buvo L. Vycių 15 kuopos pusmetinis susirinkimas. Po paprastų kuopos reikalų tapo išrinkta valdyba iš sekančių asmenų: pirm. p. J. Buragas, pag. — p. lė Juzė Angiutė, prot. rašt. — D. Šergalys, fin. rašt. — p. lė Ona Šergalutė, išdo gl. — p. J. Lietuvinkas ir p. lė Ona Buragutė, maršalka — J. Jasionis ir J. Dabirauskas. Kuopos korespondentu išrinktas p. Al. Volungevičius. Tuom syk užteks. Toliau daugiau parašysiu.

F. A. C.

CHICAGO, ILL.

Socialistų taktika.

Pereitame "Garso" numerį buvo rašyta, kaip vietiniai socialistai ir "Naujienų" štabas nedrįso debatuoti na stoti su p. K. Sėsmulevičiumi. Tačiau šios kaip nors

išvengus, sumanė štai "kokį trikšą". Geriausia pasiseks išaiškinti, pačius vietas lietuvių dienraštį "Draugą" Jis štai kaip socialistų špūsą apibūdina.

KATINAS IR ŽIURKĖS.

Kaz. Sėsmulevičiui laikant prakalbas Chicagoje ir apšvietinėse, "Naujienos" norėjo jas iš koneveikti ir enė tyčiotis kalbėtojo jaunumu. Tokiu mat budu socialistai jaunomene gerbia. Sėsmulevičia, perskaitęs jų pasiputusias korespondencijas, pasaukė juos stoti į debatus 31 liepos d. šiu metų. Sėsmulevičius užkvietimas buvo apgarsintas 20 liepos, t. y. vienuolika dienų pirmau.

Per tą visą laiką socialistai ir korespondentai, iš pasaliu pirminejusiai Sėsmulevičiui vaikiskumą, tylėjo kaip žemė. Į debatus jie nestojė.

Bet Sėsmulevičius 31 liepos prakalboje išsitarė, kad jis išvažiuos iš Chicago. Kaip pasisakė, taip ir padarė. Turėjo grįžti Bostonan delta, kad jis, kaip kiti to amžio vyrai, yra užsiregistravę. Ir jam, kaip visiemis, šiomis dienomis, turbūt reikės stoti į rekrutų kvotimus jo gyvenamoje vietoje.

Tečiau socialistai dar vis tylėjo, turbūt abejojami, ar Sėsmulevičia tikrai išvažiavo, ar jis jų neprigaua. Subatoje jie žinojo, kad Sėsmulevičius išties nėra Chicagoje. Tada jie subruzo. Susyk laiška į "Draugą" redakciją. Bet "Draugis" darbininkai paprastai subatomis dirba iki pietų. Taigi socialistai pataikė, kad jų laiškas atėityu p. pietų. To tikslas lengvai suprantamus. Laiškas pagulėjo redakcijoje neperskaitytas iki panedėliui.

Tokį gudrumą padarė socialistai įgavo drąsos. Nedėlioje 5 rugpiučio jie ėmė dalinti lapelius: "Dideli Debatai su Rymo Katalikų atstovu K. Sėsmulevičiumi". Bet kad Sėsmulevičia kartais nepatirtų ir neatvažioutų iš Bostono, todėl tiems debatams paskirta utarninkas 7 rugpiučio.

Visa istorija primena pasaką apie katiną ir peles. Katiniui atsiuolinus, pelės iš olo išlindo ir labai drąsiai cypstė, kviečdamos kovon.

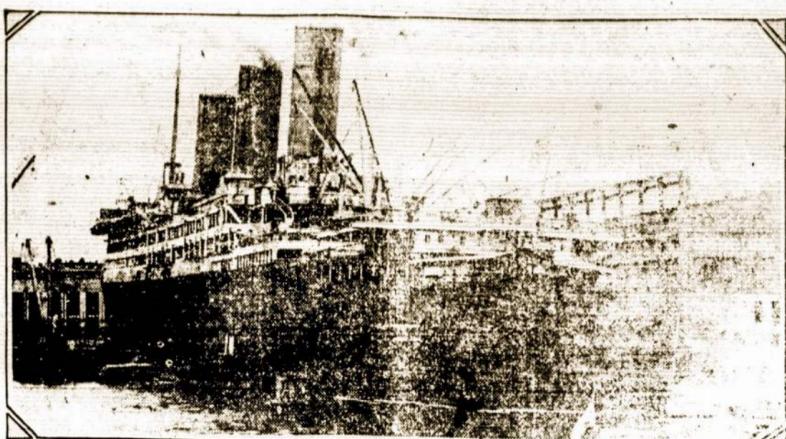
Galime pripažinti, kad Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos 1 kuopa, kuri dabar tuos drąsius debatus rengia, susideda iš asmenų kiek didesnių už peles.

Klausimas, ar Chicagoje joms nėra kito katino? Yra, kur nebuves, kad ir p. Račkus. Bet ir tam pasirodžius, kaip ana Melrose Parke, socialistų didvyriai sulenda į olas. Yra Chicagoje ir be Račkus sutvėrimų bausių socialistams. Zoologai tvirtina, kad ir levai yra kuočių veislės. Bet socialistams džiaugsmas, kad levai nei pelių, nei žiurkių negaudo.

Pirmajai L. S. J. kuopai galime ir turime pasakyti: "Pakrykštinkite, vaikučiai! Jus juodas gudrumas baltais siulais siutas."

Ta pačia proga primename, kad socialistai, žvejojami menko proto katalikus, slepia savo bedievybę. Pirmosios Lietuvių Socialistų Jaunuomenės kuopos nariai geri nors tuomi, kad nevedimainiųjų. Savo debatų programme jie žada išdėsti dvidešimt sešias krikščionių nedorybes. Mums tą pažymėjus, jie sakysis nesą bedieviai, nes primetinėja nedorybes krikščionims, ne krikščionijai, bet ir to gudrumo sin lai ištolo baltuoja.

Socialistų "trikšas", žinoma pavyko. Kuomet debatai įvykti negalėjo (tą aiškiai "Draugas" nurodė), socialistiškos "Naujienos" štabas nedrįso debatuoti na stoti su p. K. Sėsmulevičiumi. Tačiau šios kaip nors

Didžiausias pasaulyje garlaivis "Vaterland", Suv. Valsijoms telęs. Pirm laivo užgriebimo vokiečiai jį pagadino. Pataisymas ats eis visą milijoną dolerių.

KLERIKALŲ "SPYKERIS" PABUGO.

Klerikalų "kalbėtojas" Sėsmulevičius, kurs taip sukavo kad jis noris stoti į debatus su socialistais, pasirodė betgi pusėtinas bailys. Kad jį sukavimus Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos 1-moji kuopa apšvietė, ant greitųjų surengė vakar viešą susirinkimą, į kurį p. Sėsmulevičių registruotu laišku pakvietė debatuoti, tai čionas klerikalų "didvyris" nė akių ne parodė.

Jeigu tikėjus "Draugui", Sėsmulevičius ausis suglaudęs išdūmęs iš Chicago.

O žmonių, sako, buvę susirinkę pilna Mildos svetainė.

Daryk su socialistais kas nedaręs; tamsų darbą juodu lopu užkloja!

Koresp.

WORCESTER, MASS.

Bažnytinis koncertas.

Šv. Kazimiero bažnyčios vargonų pašventinimo dienoje, 15 liepos d., čia buvo surengtas bažnytinis koncertas. Koncerto programą buvo šitokis:

1) A. Chorus D. Organ, Guilhant; B. Allegretto Grazioso, Tours; C. Tocatta, Lefford de Mereaux — J. D. Brodeur.

2) "Cantatibus" Chorus, E. Gruberski — akomp. J. Čižauskas.

3) Organ, Bach — O. Tolbat.

4) "Ave Maria", Theo. Dubois — Sop. solo, Miss Lily Goodwin, akomp. J. D. Brodeur.

5) "Da Pacem Doim", duetas, Curto — Helen Feleski & Mrs. Čižauskas, akomp. J. Čižauskas.

6) Organ, Bach — J. Čižauskas.

7) "Inflamatus", Rossini — Mrs. Čižauskas ir chorus, akomp. J. D. Brodeur.

8) "Pro Peccatis", Hayden — Bass solo, J. Čižauskas, akomp. J. D. Brodeur.

9) Trio, Schleisinger — Mrs. Čižauskas, Miss M. Zaveskiūtė ir J. Čižauskas, akomp. O. Tolbat.

10) "Jubilato Deo" chorus, Aiblinger — akomp. J. D. Brodeur.

11) Organ "Scherzo", Collaerts — J. D. Brodeur.

Koncertas pasisekė puikniausia. Ypatinai "Inflamatus" solo. Artistiškai išpildė p. ni M. Čižauskienė, akompanuojant chorui.

Duetas "Da pacem Domini" sugiedojo p. lė Elena Feleskiūtė ir M. Čižauskienė, sesutės.

Vargonai geri, 26 balsais, elektro - pneumatiški, su visokiomis kombinacijomis, 2 manualai ir pedalas. Pastatė vargonmeisteris p. A. Radzevičius iš Newark, N. J.

Koresp.

BALTIMORE, MD.

Šv. Alfonso bažnyčia.

Jau "Garso" skaitytojai yra girdėję, kad pirkome gražią vokiečių katalikų šv. Alfonso bažnyčia. Taigi su 10 liepos d. perėjome į šią bažnyčia. Tikėjome, pirmiau pereiti, bet tas ne mus mus priklausė.

Liepos 18 d., sekmadienį, visoje vokiečių katalikų bažnyčiose per pamokslus buvo paskelbta, kad šv. Alfonso seną bažnyčia lietuvių katalikų užima. Ir angliškose dienraščiuose buvo tilpe po straipsnių apie tą malonią lietuviams žinią. Mes katalikai džiaugiamės Dievo Apveizdos tokiu surengimu. Tik labai gaila, kad iki šiolai niekas iš Baltimorės plačiai lietuvių katalikų visuomenės nepasidė.

Ats. pats pakliuvę į džiaugsmo bangas valandėlę patylėjau, manydamas, kad mūsų katalikiški veikėjai, parąsį žinutę, bet gi...

Bažnyčia stovį žymioje miesto dalyje, 140 žingsnių nuo bizničių gatvės (Lexington St.), ant kampo Park ave. ir Saratoga St. Randasi gražaus biznio vietoje. Salė, skersai gatvės, randasi septynių angštų rastišnė, kuo bažnyčios bokštas lengvai prauga ir po kojų palieka. Prieš bažnyčios duris, skersai gatvės, randasi gražių paveikslų ir fotografijos mašinėlių kramtuvė; už 135 žingsnių gražus Reinerto viešbutis, seniaus buvęs gražiausias visame mieste (dabar gražesnių yra). Už 200 žingsnių diecezijos Katedrelkelio stotis, kur nuolat prisibuna iš Annapolio ir iš Washingtono dideli vagonai. Lietuvių bažnyčios bokštas keleivio domą atkreipia. Ant Park ave. apie poros žintų žingsnių diecezijos Katedra (Kardinolo bažnyčia), kitas viešbutis, Calvert Kolegija, vienos didelės organizacijos didelės centro namas, viešas knygynas, ir netolies randasi Gas & Electric ofisai, 20 angštų name. Šis jau bokštą prauga, bet aplinkiniai namai, kad ir augščiau nepaslepia bokšto.

Yra gyviausia bažnyčia visam Baltimorės mieste. Kaip nuo ryto atsidaro, tai iki šešių val. vakaro žmonės į lanko, meldžiasi, kasdien uždegdami žvakelės prieš Motinos Neperstojančios Paigelbos, Širdies Jezaus ir šv. Antano stovylių, darydami

aukas, kurių pribuna per mėnesį apie 200 dolerių, vėtik nuo svetimatėčių katalikų. Atėidami į kramtuvę ko nusipirkti, užėina į bažnyčia pasimelsti, uždega žvakę ir padaro auką. Lietuviai turėję šį pavyzdį sekti, atlauki-dami bažnyčia. Dažnai lietuvi-ai ten sukiniasi ko nusipirk- ti, bet į bažnyčia nė ant 5 mi- nutų neužėina.

Ši bažnyčia yra konsekruota. Amerikoje lietuvių niekur neturi konsekruotos bažnyčios. Tad ji turi bu bažnyčia iki labai gaila. Jeigu parsiduoda, tai tik katali- kams, taip kaip mes pirkome nuo vokiečių. Nė vieną dieną nebuvo uždarytos durys, nė švenč. Sakramentas nebuvo išimtas iš altoriaus. Liko kielikai, dvi gražios monstrancijos, visi bažnytie- rių raičiai ir t. t. 9 liepos de- nį vokiečių kunigai laikė šv. mišias, o jau liepos 10 d. lietuvių kunigai. Be tokių iškilnių atėjome į šią bažny- čia, kad neužduoti liudumo seniems parapajonams, ku- rių širdis čia išaukšta ir pima komunią priimta.

15 liepos d. prisipildė mūnima bažnyčia lietuviams kuri senai savo parapajonių tiek daug buvo mašius. Seneljai nudžiugo, kad jų auk- lėtoja bus ilgus metus už- laikoma. Nebe reikalo viena penkė vokiečių prieš mūn- iant prašė, kad iš šios baž- nyčios ją palaidotų. Taip ir buvo. Rugpiučio 4 d. tapo pa- laidota iš mūsų bažnyčios sena parapajonka. Pirmas iš šios bažnyčios palaidotas lie- tuvis Baltramiejus Zolynas, tą pačią dieną.

Vidurinė bažnyčios išvaizda.

Bažnyčios skliautai re- gėjasi ant dešimties piliorių. Viršuje pilioriai išsiskoję į visas puses, su kitų piliorių šakomis susikabina. Išsiži- uri, kaip palmų lapai viršuje susikryžiuoja, lubas sudaro.

Altoriai trys. Architek- tu nėsant, sunku juos apra- šyti. Didžiajame altoriuje randasi šv. Alfonso stovyla, vyskupo rubuose. Iš šalių dar po stovylą randasi. Aplamai, pas šoninius altorius, pačioje bažnyčioje yra, daug gražių stovylių, stovyličių, abrozų, piešinių, / Langai spalvotų stiklų, figuruoti. Petai bažnyčioje visuomet prietamsis, kas prie maldin- gumo sielą trunkti prisideda. Inėjus bažnyčion, lyg į kitą pasaulį papuoli, už durų visą trukšmą, judėjimą paliekant.

Klausyklos yra šešios, gražaus, švelnaus darbo. Prie grotelių randasi, išži- urų kaip klausyklos, dvi ko- plytėli: krikščinyčia ir Aly- vų darželis.

Vargonai geri ir bran- gūs. Retai kur tokius rasi galima. Šiuo tarpu kiek ap- šieisti. Gal but tyčia prieš iš- ėjimą pirmesnio vargoninko nerūšiuota, kaip reikia.

Bažnyčia iš oro malevo- ti reikia, bet vidus geras.

Salė bažnyčios ruiminga klebonija su didelia kieno, kurio viduryje buta pamink- las, bet dabar stovyla mūm- ta. Ten pat prudelis, žuvinis mūntas. Kiek toliaus iš ak- menų sudarytas grotto, kur buvo šv. Motinos Nekalto ir pasidėjimo stovyla, bet toji mūnta.

Čia klebonijos yra salė, se- serias - mokytojus kam- barai, koplyčiai kambarys, dvi salėli ir zakristijonų kambariai. Dievi salė ant antro aukšto: teatras, ba- lams, pramogoms. Užpaki- tyj dvi salėli vieniui ir ge- rimams taikintos. Ant tro- čiojo aukšto mokyklos kam- bariai, sviesos, mūnima, vi- so sesi. Ant ketvirtą aukšto vė salė, kurią galima į dvi- tam tikriems prietaisams esant pertaisyti. Yra 5 pi- ja- nai, vargšai. Sklepe in- taisyta ritamoji bolė, gra- žiam laiko praleidimui. Ši- tose salėse Baltimorės lietu- viai galėtų su savo reikalais sutilpti, ir tai dar liks nei- naudojamų kambarių.

Mūsų lietuvių gali tik džiaugtis ir dėkoti Dievui už toki parapajos surėdymą. Dabartinį didžiausiu rūpes- niu turi būti tokioms pro- goms esant, vaikelių pride- rantis auklėjimas. Svarbu mokytojoms gauti lietuves seseris.

Mirė lietuvis. Rugpiučio 2 d. staigia mirtimi gyvenimą užbaigė a. a. Jonas Brionis, iš Kauno, gub. pačiantis, nevedęs. Bu- vo šiekėtos, anksti ir vėlai dirbdavo, pinigų stropiai kaupėsi. Sluostarūm- kelidavo, bet ir į bažnyčia neidavo, ant kolektos cento duoti bijodamas. Bankose paliko apie 5000 dol. Gim- nių Amerikoje nemirėjo, o iš Lietuvos vargu kas atsai- sauks.

J. K.

ALBANY, N. Y.

Korespondencija atsišauki- mo formoje.

Laikraščiuose skaitome ir nuo žmonių girdime "ka- rė, karė". Gerai žinome, kad ausų giminės ir viengenišai Lietuvoje pagalbos šaukiasi. Bet mes albaniečiai lyg pa- nišom gimtinę Lietuvą, ne- reikame aukų saviesiems. Pėr kitų prikabinimus au-

kojame lenkams net po 50 dol., kaip kad šv. J. Lietuvių draja padarė. Meskim sveti- mą darbą, svetimas mums organizacijas. Rašykimes prie tokių organizacijų, prie kurių mūsų broliai ir sesu- tės priguli. Kodelgi mums neprigulėti?

Susitvėre čia S. L. R. K. A. Kuopa, ji bus mums prie- glauda, pagalbės bėdoje, pr- glebus nebėdoje. Manoma dar čia Lietuvių Darbininkų Sąjungos kuopa sutverti. Tos tai bus mūsų tvirtovės. Lenkų gi darbai mums žino- soi, lenkų mūstijū sulauku, mūnėjome pas lenkų klebonų prašyti, kad mums nors vie- ną lietuvišką pamokslą duo- tų. Atsake, kad tai ne baž- nyčioj, bet salėj padaryti ga- li.

Tokias skriaudas at- jauzdami lietuvių, sumanė savo parapają tvirti, pava- dindami šv. Jurgio parapają. Surinktais pinigais užpirk- me flotas, į naują parapają gavome kun. F. Satkų, ku- ris mums tvarkytis gelbsti. Bažnyčios sklepas bus neu- ilgo gatavas. Labor Day bus kertinio akmens pašventini- mas. Tad iš aplinkinės lie- tuvių prašome suvažiuoti ant tos šv. Jurgio parap. iš- kilnės.

Sakomes esą lietuviams ir katalikais. Tokiais tad ir darbai pasirodykime. Glau- skimes tad į savas organizac-ijas, prie savųjų.

Pilietis.

CURTIS BAY, MD.

Rugp. 4 d. 28 Tautos Fondo skyriaus lietuvių su- rengė teatrą. Vaidino Balti- morės teatralė draja. Vaidi- nimas (Mirgos) pavyko ge- rai, už ką teatriniukams pa- dėkė priguli. Publikos buvo neperdaugausia, nes saliučė maža: kad ir but daugiau at- ėje, vargu but sutilpt. Nors visas pelnas del karės nuken- tėjusiųjų skyriams buvo, bet pelno bus maža.

Reiktu pažymėti dar nepaprasta apystovą: Tau- tos Fondo skyriaus pirmi- ninku, salės ir sykiu smuk- lės savininku yra saliuin- kas. Didžiama skyriaus na- rių yra jo kostumeriai. Vis- vien nepaprastas dalykas, kad saliuinikas nukentėju- siems del karės darbuojasi. Bet tam gal yra tam tikros priežastys, bizniu pamuštos.

Ten buvęs Curtis Baytis.

Finansinė Apyskaita

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMU IR PASKOLOS DRAUGIJOS (BANKOS).

Suimtas Turtas:

Dėgantį kapitalas	\$35,424.25
Atmokėtos paskolos ir nušimtis	5,500.00
Suimta ant knygėčių (Deposits)	58,406.41
Atsargos fondas	766.00
Neįskaldintas turtas	397.81
Paskolinta iš Bankos	1000.00
Viso iki 31 d. liepos, 1917 m.	\$101,494.47

Išduotas Turtas:

Bankoj ant čekių	\$802.94
Paskolinta ant morgėčių	94,661.53
Paskolinta ant akeijų	2,480.00
Nupirkta Lietuvos Bondsų	300.00
Draugijos namas	3,250.00
Viso	\$101,494.47

Šekretorius S. Zaborskis.

Viršminėta Draugija moka 5 nušimti už padėtus pinigų deponitoriams ir 6 nušimti akeijonieriams. Taipgi išskolektuoja pinigus iš kitų mūnų Bankų ir yra užtik-rinta vieta sukliai uždirbtiems lietuvių pinigams.

(Adv.)

DETROIT, MICH.

Prakalbos.

Vietinė L. Vyčių kuopa rugp. 9 d. parapijos salėje surengė prakalbą. Kalbėjo p. L. Šimutis, kolegijos studentas. Jo kalba dvių dalių — istoriškoji ir į šiuo dienų reikalus atkreipta. Pirmojoje kalboje, Lietuvos istorijos žymesnes vietas atpažįdama, nemaža pasėnėvės lietuviams pasišventimo, gyvos tėvynės meilės atrodė. Tokios skaisčios ypatingos turėtų ir pas šiuo laikų lietuvius būti. Kad pavienis asmuo ir daug gero noro turės, didesnioji tū nepajėgs. Reikia sąjaujos, į tam tikras jas spieštis. Nėra jaunimui organizac. kaip Lietuvos Vyčiai. Į ją tad lietuvių jaunimas ir turi dėtis.

Nemaža šiais laikais lietuviams domos kreipti reikia į tėvynės - Lietuvos, jos žmonių gelbėjimą. Tą Lietuvai šventą darbą atlikti geriausia galima per Tautos Fondą.

Toks, maždaug, prakalbos turinys. Po jos ant ty pėdų susitvėrė Tautos Fondo skyrius. Narių susirašė gerokai.

Žmonių prakalbų pasi klausyti susirinko gerokas burys. Vedėjumi buvo p. A. Aleksandravičius.

J. K. Mikas

CHICAGO, ILL.

Girdėtis, kad Liet. Vyčių Chic. Apskr. choras rengia šeimynišką išvažiavimą rugp. 19 d. į Wilmette, Ill., ant kranto Michigan ežero. Išvažiavimas žada būti labai įvairus. Patartina jaunėms Vyčiams dalyvauti viršūnėtojų gegužinėj.

K.

BALTIMORE, MD.

Jonas Rašimas buvo įstojes kariuomenėn, bet nežinia kas jam užėjo, kad rugpjūčio d. nusišovė. Vis tai stoka tikėjimo, kaip laisvamanybė išplėdė. Nenori laisvamanybė šio pasaulio vargu, kryželių nešti.

J. K.

WATERBURY, CONN.

Gyvenanti lietuviai Waterbury, Conn., priklauso 3 kariškam distriktui. 13 rugpjūčio d. bus istoriška diena: nes prasidėjo žemės ir kariuomenė. Egzamenavimo vieta — Buckingham salė. Ateivių, ne vokičių, tą dieną pašaukta 152, iš kurių rasta 32 nesveikais, 61 reikalauja, kad būtų paliosuotais, likusieji 59 paliosavimo nereikalauja ir yra tinkamais kariavimui.

13 lietuvių egzamentuotais pirmiausia buvo Petras J. Kunigonis.

Sie lietuviai nereikalauvo paliosavimo ir skaitosi priimtais:

- 1. John Strolis.
2. Anthony Balkus.
3. Joseph Kanapka.
4. George Szilinis.

5. Anthony Drabnis.
6. Peter Kunusky (iškraipyta pavardė).

Tik tuos egzamentuotus, kurie turi nors pirmas ukesių sistės popierius.

Lietuvių labai daugel yra šaukiama, tačiau paimitų bus mažai, nes ukesių popierių daugumas neturi. Smulkmenas vėliaus.

Reporteris.

Rusijos Lietuviu Seimas.

Birželio 1 d. vakaro posėdis.

Pasibaigus ginčams del mandatų tikrinimo, t. j. toliau kalbos del Lietuvos atėities. Pirmas kalbėjo Petras Raškevičius. Jis rėmė taisyklas pamatais, kaip ir kiti kairiojo sparno atstovai — butent, kad tiktai eidami iš vieno su kitių šalių demokratijomis ir pasiremdami mūsų liaudies, mūsų likusiųjų Lietuvoje piliečių nuomone, mes tegalime tarti žodį del Lietuvos likimo. Juk tiktai rusų negalėjusios demokratijos dėka mes gavome progos dabar laisvai susirinkti ir laisvai išreikšti savo nuomonę. Iš diplomatijos nėra ko laukia ir todėl turime vengti visokių su jaja ryšių bei pertraktacijų.

Pabaigus Petraškevičiumi, savo bei rinkikų, bet ne partijos (liaudininkų) vardu kalbėjo pil. Bukevičius.

Ilgas vergavimo laikas atpratino lietuvius kalbėti drąsiai ir drąsiai statyti savo teisingus reikalavimus. Savo met karininkai atėjo Seimo salėn, rodėsi, kad visi vienu balsu reikalauja laisvos demokratinės respublikos. Dabar gi paaiškėjo, kad vien laiko netaktinai, kiti tiesiog bijosi pareikalauti laisvos tėvynės. Jau vienas pasakymas, kad mes nedrįstame, vienas reikią, sako kalbėtojas. Perėjo laikai, kada mes mitropolitams rankas bučiavome, stovint joms ministerių prieangiuose. Dabar galime ir turime drąsiai tarti savo žodį.

Apie apsisprendimo teisę gaus jau buvo kalbėta, tai mums jau pripažinta ir nėra ko reikalauja... Keista, kad karininkai išreikią Kareivių bei Darbininkų Atstovų Tarybai tiktai savo nusistebėjimo del jų tyejimo lietuvių klausime. Reikia prieš tai protestuoti, o ne stebėtis (plojimas iš dešinės). Čia nurodoma visokių kelių, kuriems eidami geriau bei tiksliau pasieksime savo tikslo. Bet visuomet teisingiausias būvis ir bus tiesus kelias į mūsų idealą, kuriai stovi aiškūs prieš mūsų akis — tai Lietuva. Pasiremiant rusų

demokratija gali būti daug keblumų, kaip del didelio tos demokratijos į partijas susiskaldymo, taip ir del jos višai neišsikišusios pozicijos Rusijos tautų pozicijos, jų pažiūra į ukrainiečių bei kaukazičių reikalavimus.

Ilgas ir karštas dešinėsis pusės pil. Bukevičiumi plojimas nepatiko kitam kalbėtojų pil. Purėnui (soc.-demok. frakcijos) Pasirodė, pradeda Purėnas, kad labai lengva yra Lietuvos atėities klausimas išrišti — gana sukūkti "tegyvuoją laisva Lietuva", paploti — ir gana. Bet kokia gi moralė pajėga rėms šitą mūsų reikalavimą (balsai iš salės — Seimo) / Taip, bet tas galėtų būti tiktai tuomet, jeigu tas Seimas būtų suauktas Lietuvos širdyje, o ne svetimuose Nexos pakraščiuose.

Be to, mes neturime užmiršti, kad į tą Seimą rinko atstovus tiktai lietuviai tremtiniai, o Lietuvoje gyvena teisingus reikalavimus. Savo met karininkai atėjo Seimo salėn, rodėsi, kad visi vienu balsu reikalauja laisvos demokratinės respublikos. Dabar gi paaiškėjo, kad vien laiko netaktinai, kiti tiesiog bijosi pareikalauti laisvos tėvynės. Jau vienas pasakymas, kad mes nedrįstame, vienas reikią, sako kalbėtojas. Perėjo laikai, kada mes mitropolitams rankas bučiavome, stovint joms ministerių prieangiuose. Dabar galime ir turime drąsiai tarti savo žodį.

Toliau kalbėtojas kar toja, jog negalima pasitikėti diplomatija ir kad dabar visai kita nauja pajėga, butent demokratija spres tautų likimą.

Liaudininkas Vaitiekūnas vėl išrodinėja, jog mūsų Seimas neturįs teisės reikalauti Lietuvai nepriklausomybės, to galės pareikalauti tiktai Stockholmo suvažiavimas, kur atsiųs savo atstovus ir Lietuva — Amerika. "Juk Lietuva nėra dabar tiek suvaržyta, kad negalėtų tarti savo žodžio — ji turi savo mokyklą ir šiek - tiek laisvės, kodėl gi mes norime jai už akių užbėgti? Tai u-ziurpajia. Nebuty jokio pamušimo tarp ukrainiečių ir kaukazičių, kurie atstovauja visas savo tautas, ir mūsų Seimo, tiktai tremtinių atstovų Seimo, reikalavimų. Mūsų žodis dabar buty visai neautoritetingas."

Šiam kalbėtojų pabaigus, su ilga ir, kaip jis pats paradino, teisės pamatais sudaryta prakalba išėj "San

taros" partijos lideris Leonas.

"Rodosi, kad visiems čia susirinkusiems yra bendras reikalas, sako kalbėtojas, tai Lietuvos reikalas. Reikia ieškoti tiktai bendrų formų jam išreikšti.

Palaiminti, kurie tiki... Palaiminti, kurie mano visa gaseikti eidami vien demokratijos keliais. Aš santarininkas, senas santarininkas — ir supranti galutiną "Santaros" tikslo kaipo socializmą. — Toliau gerb. pilietis nurodo, kad jo nuopelnai ir darbai šiuo krypsniu buty pažymėti ir pačių kairiųjų Vinco Kapsuko rašte. Todėl nedemokratuogi ju tur buti niekas esą nepavadinis. Bet vis tik savo klausimą rišdam lietuvių — tauta — negali remties vien tiktai demokratija. Apsisprendimo teisė duodama tiktai toms tautoms, kurios turėjo savo valstybes (Kareivių ir Darb. Atstovų nutarimas).

Todėl mes turime taip išreikšti savo norą, kad pasiremtume ne vien tiktai demokratija. Apie baimę čia visai negali buti kalbos. Kalbėjimas nepasodins, amnistią lengvai gausime. Ypač tai nepatiktų drąsiam p. Januškevičiumi, kad net baikščioje "Santaroje" to nėra (salėje juokas). Bet aišku, kad baimė gali buti tiktai proto, ir kaip tik tokią baimę išreikškė tie, kurie apie jį kalbėjo...

Ir mes turime buti atsargūs, nes tveriamė juridinį aktą. Neteisingu pamatu remiasi tie, kurie mažina šio mūsų Seimo svarbą, sakydami atstovaują vien tiktai tremtinius. Bet mes žinome ir plačiąją lietuvių visuomenę ir juntame, ko ji nori; ypač tai galima pasakyti to del, kad mes sėdime čia ne kaipo neorganizuota minia bet pasiskirstę partijomis.

Nelengvas dalykas suverti tinkamą formulą. Kad mes ir revoliucionieriai, tai kovojame juk už juridinį pamatą. Toliau kalbėtojas atsakinėja "Pažangos" atstovams — prof Valdemarui ir atst. M. Yčiui. Jis nesutinka su Valdemaru, kad dabar yra patogiausias psichologinis momentas kalbėti apie upriklausomą Lietuvą. Tokią Lietuvą galima ar apskelbti arba jos pareikalauti.

Plačiai aiškina Leonas, kodėl negalima paskelbt laisvos Lietuvos. Tada mes jau nebutume Rusijos piliečiai: atstovai turėtų išeiti iš Dumos, kareiviai iš rusų kariuomenės, mokytojai iš vyriausybės laikomo mokyklų. Nebuty ko tarties šit rusų vyriausybė, nes ji mums buty visai svetima.

Trumpesnis buvo atsakymas į kita galimą (taip, kaip jį statė Yčas) klausimo išreikiama — butent apie laisvos Lietuvos reikalavimą.

Mes neturime fizinių pajėgų — sako Leonas — šiam reikalavimui paremti, o be pajėgų niekas į tai rimtai nežiurės.

Juridinis aktas, kurį mes turime suverti, dvylypis užtai, kad mes dar Rusijos piliečiai. Tai buty revoliucijinis aktas, į kurį turėtų šiaip ar taip atsakyti rusų vyriausybė (Kronštado pavyzdys).

Todėl turime eiti visai kitu keliu — butent, keliu tarptautiniu (Wilsono žodžiai, kad kiekviena tauta turi teisę reikalauti sau apsisprendimo).

Turime reikalauti, kad

1. Lietuvians buty lesta siųsti savo atstovai tarptautini kongresa:

- 2. kad buty duota apsisprendimo teisė ir
3. laisvai suaukto Lietuvos steigiamojo susirinkimo.

Birželio 2 d.

Birželio 2 dieną pasibaigė kalbos ir ginčai del Lietuvos atėities. Be Tautos Pažangos pasiulytosios rezoliucijos, buvo pasiulytos dar 7 rezoliucijos: soc. - demokratų, Demokratų, Tautos Laisvės Santaros, socialistų liaudininkų, karininkų grupės, krikščionių demokratų, Liet. Kat. Tautos Sąjungos ir nepartyviųjų. Tad viso 8. Visos pasiulytosios rezoliucijos turinū skyrėsi į dvi grupes. Bet vis tik savo klausimą rišdami lietuviai — tauta — negali remties vien tiktai demokratija. Apsisprendimo teisė duodama tiktai toms tautoms, kurios turėjo savo valstybes (Kareivių ir Darb. Atstovų nutarimas).

Todėl mes turime taip išreikšti savo norą, kad pasiremtume ne vien tiktai demokratija. Apie baimę čia visai negali buti kalbos. Kalbėjimas nepasodins, amnistią lengvai gausime. Ypač tai nepatiktų drąsiam p. Januškevičiumi, kad net baikščioje "Santaroje" to nėra (salėje juokas). Bet aišku, kad baimė gali buti tiktai proto, ir kaip tik tokią baimę išreikškė tie, kurie apie jį kalbėjo...

Ir mes turime buti atsargūs, nes tveriamė juridinį aktą. Neteisingu pamatu remiasi tie, kurie mažina šio mūsų Seimo svarbą, sakydami atstovaują vien tiktai tremtinius. Bet mes žinome ir plačiąją lietuvių visuomenę ir juntame, ko ji nori; ypač tai galima pasakyti to del, kad mes sėdime čia ne kaipo neorganizuota minia bet pasiskirstę partijomis.

Nelengvas dalykas suverti tinkamą formulą. Kad mes ir revoliucionieriai, tai kovojame juk už juridinį pamatą. Toliau kalbėtojas atsakinėja "Pažangos" atstovams — prof Valdemarui ir atst. M. Yčiui. Jis nesutinka su Valdemaru, kad dabar yra patogiausias psichologinis momentas kalbėti apie upriklausomą Lietuvą. Tokią Lietuvą galima ar apskelbti arba jos pareikalauti.

Plačiai aiškina Leonas, kodėl negalima paskelbt laisvos Lietuvos. Tada mes jau nebutume Rusijos piliečiai: atstovai turėtų išeiti iš Dumos, kareiviai iš rusų kariuomenės, mokytojai iš vyriausybės laikomo mokyklų. Nebuty ko tarties šit rusų vyriausybė, nes ji mums buty visai svetima.

Trumpesnis buvo atsakymas į kita galimą (taip, kaip jį statė Yčas) klausimo išreikiama — butent apie laisvos Lietuvos reikalavimą.

Mes neturime fizinių pajėgų — sako Leonas — šiam reikalavimui paremti, o be pajėgų niekas į tai rimtai nežiurės.

Juridinis aktas, kurį mes turime suverti, dvylypis užtai, kad mes dar Rusijos piliečiai. Tai buty revoliucijinis aktas, į kurį turėtų šiaip ar taip atsakyti rusų vyriausybė (Kronštado pavyzdys).

Todėl turime eiti visai kitu keliu — butent, keliu tarptautiniu (Wilsono žodžiai, kad kiekviena tauta turi teisę reikalauti sau apsisprendimo).

Turime reikalauti, kad

1. Lietuvians buty lesta siųsti savo atstovai tarptautini kongresa:

- 2. kad buty duota apsisprendimo teisė ir
3. laisvai suaukto Lietuvos steigiamojo susirinkimo.

Birželio 2 dieną pasibaigė kalbos ir ginčai del Lietuvos atėities. Be Tautos Pažangos pasiulytosios rezoliucijos, buvo pasiulytos dar 7 rezoliucijos: soc. - demokratų, Demokratų, Tautos Laisvės Santaros, socialistų liaudininkų, karininkų grupės, krikščionių demokratų, Liet. Kat. Tautos Sąjungos ir nepartyviųjų. Tad viso 8. Visos pasiulytosios rezoliucijos turinū skyrėsi į dvi grupes. Bet vis tik savo klausimą rišdami lietuviai — tauta — negali remties vien tiktai demokratija. Apsisprendimo teisė duodama tiktai toms tautoms, kurios turėjo savo valstybes (Kareivių ir Darb. Atstovų nutarimas).

Todėl mes turime taip išreikšti savo norą, kad pasiremtume ne vien tiktai demokratija. Apie baimę čia visai negali buti kalbos. Kalbėjimas nepasodins, amnistią lengvai gausime. Ypač tai nepatiktų drąsiam p. Januškevičiumi, kad net baikščioje "Santaroje" to nėra (salėje juokas). Bet aišku, kad baimė gali buti tiktai proto, ir kaip tik tokią baimę išreikškė tie, kurie apie jį kalbėjo...

Ir mes turime buti atsargūs, nes tveriamė juridinį aktą. Neteisingu pamatu remiasi tie, kurie mažina šio mūsų Seimo svarbą, sakydami atstovaują vien tiktai tremtinius. Bet mes žinome ir plačiąją lietuvių visuomenę ir juntame, ko ji nori; ypač tai galima pasakyti to del, kad mes sėdime čia ne kaipo neorganizuota minia bet pasiskirstę partijomis.

Nelengvas dalykas suverti tinkamą formulą. Kad mes ir revoliucionieriai, tai kovojame juk už juridinį pamatą. Toliau kalbėtojas atsakinėja "Pažangos" atstovams — prof Valdemarui ir atst. M. Yčiui. Jis nesutinka su Valdemaru, kad dabar yra patogiausias psichologinis momentas kalbėti apie upriklausomą Lietuvą. Tokią Lietuvą galima ar apskelbti arba jos pareikalauti.

Plačiai aiškina Leonas, kodėl negalima paskelbt laisvos Lietuvos. Tada mes jau nebutume Rusijos piliečiai: atstovai turėtų išeiti iš Dumos, kareiviai iš rusų kariuomenės, mokytojai iš vyriausybės laikomo mokyklų. Nebuty ko tarties šit rusų vyriausybė, nes ji mums buty visai svetima.

Trumpesnis buvo atsakymas į kita galimą (taip, kaip jį statė Yčas) klausimo išreikiama — butent apie laisvos Lietuvos reikalavimą.

Mes neturime fizinių pajėgų — sako Leonas — šiam reikalavimui paremti, o be pajėgų niekas į tai rimtai nežiurės.

Juridinis aktas, kurį mes turime suverti, dvylypis užtai, kad mes dar Rusijos piliečiai. Tai buty revoliucijinis aktas, į kurį turėtų šiaip ar taip atsakyti rusų vyriausybė (Kronštado pavyzdys).

Todėl turime eiti visai kitu keliu — butent, keliu tarptautiniu (Wilsono žodžiai, kad kiekviena tauta turi teisę reikalauti sau apsisprendimo).

Turime reikalauti, kad

1. Lietuvians buty lesta siųsti savo atstovai tarptautini kongresa:

REDAKCIJAI LAISKAS.

"Garso" Redakeijai, Brooklyn, N. Y.

Gerbiamoji Redakcija: Neseniai išsiunčiau Gerbiamiems Kunigams užkviėtimus Seiman ir Seimo dienotvarkę. Tik gal ne visų Kunigų adresus turėjau. Todėl šiuomi pranešu, kad į Seimą yra kviečiami visi Amerikos lietuviai kunigai. Delei svarbumo klausimų, kurie jame bus nagrinėjami, yra pageidaujama, kad šitas Kunigų Sąjungos Seimas virstų visuotinioji Amerikos lietuvių Kunigų susivažiavimu. Seimas bus mieste Niagara Falls, N. Y., dienomis 21 ir 22 Rugpjūčio (Augusto) mėnesio, viešbutyje "International Hotel". Posėdžiai prasidės utarinke 10 val. ryte. Kunigas Prof. Bučys laikys referatą ant temos "Lietuvių Kunigijos uždaviniai Amerikoje artimiausioje ateityje".

Su tikra pagarba, Kun. T. Žilinskas, Sąjungos Prez.

S. L. R. K. A. narių ir visuomenės domai.

Kazimieras Stankevičius buvo S. L. R. K. A. 137 kuopos iždininku ir vasario mėnesio 1916 m., bėgdamas nuo savo pačios išnešė ir visą kuopos iždą: \$25.56. Išbėgdamas pranešė vienam kuopos nariui, kad jis pinigų sugrąžins ir kad mes jo neieškotume. Iki šiol ty pinigų nesugrąžino ir ant mūsų laišku jau neatsako. Jis yra apie 5 pėdų ir 6 colių didžio, sakosi esąs 46 metų bet atrodo daug senesnis. Lietuviškoji kalboj dažnai vartoja anglų kaus išsireikšimus. Šių metų pradžioj jis gyveno Detroit, Mich., bet dabar nežinia kur.

S. L. R. K. A. nariai, patėmiję tokį kur nors, praneškite kuopos sekretoriaus vardu: P. PR. PETRENAS, 422 Island Ave., Rockford, Ill.

Lietuvos Zemės Bankas

Lietuviai neįstengs greit atsistatydinti, jei negaus kurnors paskolos. Dieve gelbėk lietuvius ateityj nuo skolų žydams irkitiems svetimtaučiams!

Kad duoti Lietuvos ūkininkams žmonišką paskolą, mes, lietuviai, tveriamė Lietuvos Zemės Banką.

Amerikos lietuviai už 100, 000 dolerių šerų jau paėmė; reikia, kad paimtų da už 900,000 Reikia, kad Amerikoje mes sudėtume banko pradžiai nors 1.000.000 dolerių.

Amerikos lietuviai: kurie norite atnešti tėvynei naudą, o sau turėti gerą pelną, rašykites į Lietuvos Zemės Banką! Nėr pasaulyje pelningesnių ir saugesnių įvestinimų, kaip įvestinima žemės bankų šeruose: apart to, ką bankas už šerūs moka dividendus arba procentus, da, paprastai, šerai mets į metą kyla.

Amerikos lietuviams juo patogiaus yra rašytis prie minėtojo banko, nes Europos pinigai yra pigūs. Vie-

nas 50 dolerių vertės šeras, sulyg dabartinio kurso, daro apie 172 rubliu 50 kap. Po tiek moka Europos lietuviai už vieną šerą. Puikiausia proga. Kurie norite pelningai išmainyti dolerius į rublius, rašykites prie mūsų banko.

Vienas šeras kaštuoja 50 dol. (apie 172 rub. 50 kap.) du šerai 100 dol. (apie 345 rub.) ir tt. Pinigus galite išmokėti į šešis mėnesius. Kas nori gauti greičiau įmokėti. Gavę pinigų, tuoj mainysime į rublius ir kiekvienam skaitysime sulyg kurso. Kas pavėluos, o rublis bus pakilęs, tas turės primokėti, kad vertė 172 rub. 50 kap. (150 r. — pamatinė šero kaina ir 15 nuoš., t. y. 22 r. 50 k. — į perviršį — surplus'ą; tai-gi išviso 172 r. 50 kap.)

Iki banks nepradės veikti, pinigai bus sudėti Guaranty Trust Co. New York City trijų vardais: kun. J. Žilinskas, kun. T. Žilinskas ir M. W. Bush.

Laiškus, čekius arba money orderius siųskite adresu:

Rev. J. Žilinskas c/o REV. THOMAS ŽILINSKAS

50 W. SIXTH ST.

SO. BOSTON, MASS.

Photo by American Press Association.

Redakcijos Pastabos.

RUSIJOS LIETUVIŲ SEIMAS.

Nepilnas žinias apie Rusijos Lietuvos Seimą turime. Tegavome "Lietuvių Balsą" 40 numerį, kuriame patalpinotos seimo rezoliucijos del Lietuvos ateities ir pirmųjų 3 seimo dienų aprašymas. Jau iš tų trijų Seimo dienų matyti, kad seime susidarė du sparnai: Tautos Pažangos frakcija, karininkų kuopa, nepartyviųjų kuopa, krikščionių demokratų ir Katalikų Sąjungos frakcijos iš vienos pusės, ir Santaros, socialistų liaudininkų ir socialistų demokratų frakcijos iš kitos. Pirmoji grupė darė seimo didžiumą ir jos pastatytoji del Lietuvos ateities rezoliucija surinko balsų didžiumą — 140, priešais 128 balsuojant ir 4 nuo balsavimo susilaikant. Santaros frakcijos išstatytoji rezoliucija, lygiai kaip bendra socialistų liaudininkų ir socialistų demokratų, didžiūmos balsų nesurinko. Daugumos priimtoji Rusijos Lietuvos Seimo rezoliucija yra toki:

Rusijos Lietuvos Seimas, sukviestas Petrapilyje 1917 metų gegužio 27 d., posėdžiuose nuo gegužio 31 d. iki birželio 3 d. svarstė Lietuvos politikos padėjimą ir, žengdamas prie nepriklausomos demokratinės Lietuvos respublikos, kurioje turi būti pripažinta visiems be tautos ir lyties skirtumo lygios pamatinės piliečio teisės ir visiškai tikėjimo laisvė, ir atsižvelgdamas į tai:

1. kad prieš karę viena etnografinė Lietuvos dalis buvo Rusijos, o kita Vokios valdžioje;
2. kad Rusijos Lietuva per šią karę veik visą užimtą vokiečių kariuomenės;
3. kad jos klausimas todėl tapo tarptautiniu ir bus rišamas Taikos Kongreso;
4. kad del užimtųjų per karę svetimos valstybės žemių yra nustatytas Rusijos Darbininkų bei Kareivių Atstovų Tarybos ir Laikinosios Vyriausybės pripažintais ir visiems apskelbtas taikos principas — taika be aneksijų ir kontrubacijų, leidžiant pačioms tautoms spręsti, ko jos nori;
5. kad išskirstytoms tarp kelių valstybių tautoms pripažinta Europos ir Amerikos demokratijų teisė sudaryti vieną politinį kuną;
6. kad Lietuva iki XVIII šimtmečio pabaigai turėjo savo atskirą politikos gyvenimą;
7. kad esant šioms aplinkybėms metas lietuviams įvykinti senus politinės laisvės troškimus ir, remiantis apsisprendimo teise, aiškiai visam pasauliui pasakyti, kaip jie savo likimą apsisprendžia;

nutarė:

1. Visa etnografinė Lietuva privalo tapti nepriklausoma valstybe, nuolatiniai neutrali.
2. Jos neutralumas privalo būti garantuotas Taikos Kongreso.
3. Taikos Kongrese turi būti Lietuvos atstovai.
4. Lietuvos valdymo būdą ir vidaus tvarką turi nuostatyti sukviestas visuo

tinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu Steigiamasis Lietuvos Susirinkimas.

Tokią rezoliuciją priėmus, Rusijos Lietuvos Seimas pasėkė mūsų seimui istoriškai bėgi — Seimas skilo. Taip bent lietuvių laikraščiuose išskaitėme. Mažuma nesutiko daugumai galvos nulenkti. Išsiskyrė Santaros, soc. liaudininkų ir soc. demokratų frakcijos sudarė bendrą rezoliuciją, jų pačių vienu balsu priimtą (113 balsų).

Lyg kiek tos išsiskyrusios frakcijos norima pirmovieton išsistūmti, matoma jau iš to, kad ji savus posėdžius Lietuvos Seimu pavadino, tik rezoliucijose minėdama, kad atstovaujanti demokratinei Lietuvos Tautos daliai.

Pabėgėlių demokratų rezoliucija toki:

LIETUVIŲ SEIMAS. PETRAPILYJE

atstovaujantis išblaškytajai po Rusijai demokratinėi Lietuvos Tautos daliai, apsvaigę politinę Lietuvos ateitį posėdžiuose birželio mėn. 1—4 dd., rado:

1. — Lietuva yra atskira etnografinė, kultūrinė, ekonominė ir politinė vienata;
2. — Lietuvos Tauta savopolitinė ateities likimo klausime yra savarankumo idėjos vedama;
3. — kiekviena tauta gali paskelgti visą tautą ir plėtoti savo kultūros ir ekonomijos pajėgas tik turėdama pilną politinę savo šalies laisvę;

4. — šitoji laisvė kiekvienos tautos manoma kaip teisė pilnai savo politinį likimą spręsti;

5. — politinio tautų apsisprendimo teisė Rusijos Darbininkų bei Kareivių Atstovų Tarybos yra iškelta kaip busimosios taikos pamatinė sąlyga. Toji pati teisė jau paskelbta pamatiniu taikos principu atskirų Europos ir Amerikos valstybių

6. — susiklojusiomis karės aplinkybėmis politinis Lietuvos likimo klausimas tapo tarptautinis ir tokiu būdu tarptautiniam taikos kongrese svarstytinas;

7. — tarptautinis taikos kongresas turės sankcijuoti teise, kad pavergtosios tautos galėtų išsiskirti, jeigu tu norės, iš valstybių jas pavergusių, o išsiskyruoms tautoms turės duoti tarptautinę garantiją laisvo, savarankaus politinio gyvenimo ir vienbalsiai nutarė:

I. — Kreiptis į Laikinąją Rusijos Valdžią, taip pat į visas valstybes sąjungininkes bei neutralias valstybes ir reikalauti pripažinti:

1. — kad Lietuvos Tautai priklauso politinio apsisprendimo teisė;
2. — kad savo politinį likimą Lietuvos Tauta turi teisę spręsti laisvai išrinktą Lietuvos Steigiamajam Susirinkimui visuotinio, be lyties, tautybės ir tikbos skirtumo, tiesaus, lygaus ir slaptu balsavimu pamatais, proporcingai sistemai prisilaikant;
3. — kad Lietuvos Tauta, kaip užinteresuotoji tauta, turi teisę turėti savo atstovus tarptautiniam taikos kongrese.

II. — Apie visa, kas čia yra išdėstyta, pranešti viso pasaulio demokratijoms.

Kuomet didumos rezoliucijoj statomas aiškus Lietuvos nepriegulnybės ir apsisprendimo reikalavimas, atsiskirusiųjų rezoliucija vien tereikalaujanti apsisprendimo teisės pripažinimo. Kitaip tariant, musikiškai santarčiai ir socialistai pasauliui nori apreiškinti, kad lietuvių tauta, bent jau atstovaujamoji dalis, negali pripažinti visos tautos nepriegulnybės troškimo. Tariamieji lietuviuose demokratijos atstovai, rodos, tokio mintijimu vadovavosi: Lietuvos gyvytojai pastaruose laikuose neturėjo nė savo parlamentą, nė tam tikro seimo, kuris Lietuvos nepriegulnybės norą būtų išreiškęs; tad jie negalinti reikalauti to, ko lietuvių tauta nepareikšusi; kaip bus suauktas Lietuvos seimas, jis nuspręs, ar Lietuva nepriegulnybės nori, ar ne, ar Lietuva laisva būti trokšta, ar ne. Čia tai visa bedugnė atsiveria.

Ligšiol pasaulis nemanydavo, kad rastųsi žmogus, ar susipratusi žmonių tautinė grupė, kuri visiškos laisvės netroškėtų. Tautinis susipratimas buvo tautos noru savitumą apreiškiti matuojamas. Tas noras buvo kulturoje, politikoje. Laisvės netroškstanti tauta — nesusi-pratusi, žemiausio laipsnio tauta, tautinės sąmonės neturinti. Pasaulio pamatinio supratimo nepermainys; jis išgirdęs, kad pas lietuvius randasi žmonių, kurie abejoja Lietuvai nepriegulnybės pareikalauti, pamany, kad lietuvių tautinis susipratimas nėra taip jau didelis. Jei jau randasi lietuvių, kuriuos nenori aiškiau Lietuvai nepriegulnybės reikalavimai pastatyti, ką jau apie paša-

licius kalbėti! Lietuviai tariamieji demokratai Lietuvai laisvę atgauti begalo pakenkė.

Pusė bėdos, jei būtų tik socialistai išsiskyrę, panašią rezoliuciją priėmę. Pasaulis socialistus žino. Jie tautinį judėjimą neatstovauja, nė pretenzijos neturi. Jų rezoliucijos, jų reikalavimai — socialistų reikalavimai. Bet Rusijos revoliucija apsvaigino Leono santarčių, kuri tautiniam pamatu organizuotosi. Dėdamies dideliais demokratiais, jie mažais tautininkais virto. Karingasis Rusijos demokratizmas juos apsvaigino ir savo apsvaigime Lietuvai, bent mums rodos, begalinę skriaudą padarė, prie socialistų prisiliejė.

Indomi situacija susidarė. Musikiškai tautininkai-laisvamaniai, jų Santara, ranka rankon su Rusijos lietuvių Santara citi taikėsi. Ar musikiškai tautininkai-laisvamaniai ir dabartinį Santaros žingsnį užgirs? Ar ir jie, už Lietuvos nepriegulnybę ir laisvę tiek šukavę, pakais frontą ir sykiu su socialistais reikalauja tik apsisprendimo teisės pripažinimo? Indomi situacija, indomų laikai.

Santarčių, socialistų liaudininkų ir demokratų rezoliucijoje reikalaujama balsavime proporcingai sistemai prisilaikyti, Lietuvos Steigiamajam Susirinkimam atstovus renkant. Ar proporcinga Lietuvos esančioms tautoms taikoma, ar partijoms? Jei partijoms, tai Lietuvoje partijų gali tiek pridgti, kiek bus su ambicija į Susirinkimą patekti vadų.

Rusijos Lietuvos Seimas dar syki palindijo lietuvių pakrikimą, tautinės disciplinos stoką. Mažuma lyg tiek karinga, kad ji didumos nuosprendžiui nepasiduos.

Savos srovės ar partijos principai labiau vertinami, negu iš vienybės plaukiančioji nauda. Pas Amerikos lietuvius tas atkartotinais demonstruojama buvo ir už tai pas mus taip idealizuojamoji vienybė neįvyko ir vargu įvyks. Rusijos lietuvių partijų idealogija ne taip labai branginama buvo ir ten šiočia — tokia vienybė pamatų turėjo. Dabar ir ten tas pat. Matomai lietuvių vienu frontu atsiskirti nepataikys.

Dar viena mintis. Santarčiai ir socialistai pasisakė demokratinei lietuvių tautos daliai atstovauja. Kokiai-gi tuomet Rusijos Lietuvos Seimas didumai atstovavo? Nedemokratiškai? Bet tai aiški netiesa. Nedemokratiškas srovės ar partijų pas lietuvius kolkas nėra. Visos demokratijos principus išpažįsta ir visoms jie brangūs yra. Ne demokratų lietuvių nėra. Insinucijomis tariamieji Rusijos lietuvių demokratijos eksponentai savo žingsnius pradėjo.

Užteks tuom tarpu. Priešprogos ir daugiau tikresnių žinių gavę, prie Rusijos Lietuvos Seimo dar grįšime.

SOCIALIZMO AUKOS.

"Kovos" 32-me numeryje tilpo musizudžiusios socialistinės L. Vaitkaitės laiškas, jos broliui adresuotas. Laiškas daug knomi indomus, tad jį perspaudžiusime.

Montello, Mass., liep. 7 d.

Brangus Rochester, N. Y. ir Montello, Mass., Draugai! Je Draugai! Aš žemiau pasirašiusi atsiveikinu su jumis visais ir atspiraui jus visų už mano padarytus jums nesmagumus. Nes turiu nuo jūsų pasitraukti. Nes mane privertė tai padaryti tas

Mylimiausias mano broli! Paskutinį sykiu atsiveikinu ir tavęs prašau išpildyti mano šituos reikalavimus: iš mano pinigų, kurie yra pas tave, mel-

prakeiktas kapitalistinis surėdymas. Skerdynės pražudė mano tėvus, brolius, seseris; pražudė mano laimę, vienatinc mano meilę ir svajonę, katrą ilgus metus mylėjau. Juoni buvo Pranas Urbonas, kuris turėjo su pasauliu atsiveikinti birželio 2 d. Aš dabar, neturėdama, kas mane suramintų ir matydamą, kas baidys skerdynes, kuriose jau milijonai žmonių žuvo ir da tuos žuti, ir mano mieliausias brolis žuvo ir daugybė kitų draugų; aš matydamą, suprasdama tą baisią nelygybę ir skerdynes, nerandu sau ramios vietos nė vienu minutą. Bandžiau tą viską užmiršti, bet negalėjau jokiu būdu; tai kas vienas man lieka, eiti ant amžių atsilieči, šitas yra baisus likimas; kožnas gyvis nori gyventi ir džiaugtis gamtos dovanomis. Bet ką aš kalta, kad aš nebegalėjau žūti ir da tuos žuti, ir turėjau prisilaikyti ant amžių, visus apveizdama, nes aš atjaučiu, kokio aš nesmagumą ir gailėsio padarau savo mylimam broliui, giminiams ir visiems draugams. Persiskirdama su šiomis pasauliu pagiosė jamystės dienose, pačiam gamtos dovanoto gražumu laike, turėjau su viskuom per siskirti.

Draugai ir Draugai! Veljū aš jums nuo širdies karzygiškai ir atvirai kovoti, veljū geru pasėkinių šiose knuose bei organizacijose: LSS, 7 kp. Rochester, N. Y., kur ir aš dalyvauju, kol ten gyvenau. L. M. P. S. 26 kp., taip pat to viso veljū Montello LSS, 17 kp. ir L. M. P. S. kp. Be to, da aš aukoju \$5 Sąjungos mano fondui, \$5 Montello Tautiniam namui ir \$5 "Laisvės" reikalams, ir da Montello teatruiam rateliui aukoju reikalingus kelis dalykelius lošti teatrą: lietuviškas medines klumpes, 2 skepetaites ir 6 medinius šaukštus...

Mylimiausias mano broli! Paskutinį sykiu atsiveikinu ir tavęs prašau išpildyti mano šituos reikalavimus: iš mano pinigų, kurie yra pas tave, mel-

Mažam Vaikeliui.

Augki, bujoki, vaikuti gražus,
Ant motinos rankų švelnių.
Augki į vyrą, tik augki skaitus,
Besupamas motės dainų.
Ašaros grūdžios iš tavo akių
Močiutė kankina ilgai;
Be poilsio vargšėi kiek reikia naktų
Budėti del tavęs tiktai?
Vienas tik tavo juokelis švelnus
Prašalina josios vargus,
Laimė jai žiba, prašvinta dangus.
Vaikuti, kaip tu jai brangus!
Busi, tikiu, tu dėkingas užtai;
Už motinos trisus, vargus.
Vyrą jau budams ją gerbsi šventai;
Jos ašaros niekais nežus...

Neverk, kudikėli, ant motinos rankų:
Vargelio tu dar nematai.
It angelas sargas, jinau tave laiko,
Daboją ir sergsti šventai.
Kol laikas — išsėkis ir buki ramutis,
Klausykis močiutės dainų.
Ir džiaugsma beneški į tėvų namutį,
Nesunkink močiutės dienų.
Prabėgs tos diencės, it sniegas išstiprės,
Į jurą srauniu upeliu;
Gal verksi tada, kudikystę atminęs,
Prislėgtas sunkiu vargeliu...

Nevien tik aš augki, vaikeli, į kuną, —
Ir dvasiškai eiki stipryn.
Nuo mažo dvasia Lietuvos lai tebuna,
Lai meilė jos eina karštin!
Tėvelis su plakanėlia širdžia vis laukia,
Ir tikisi daug iš tavęs.
Močiutė del tavęs net ašaras brukia,
Del tavęs negali savęs.
Jie laukia, kad tu jau suaugęs į vyrą,
Už Lietuvą stotum darban.
Jiems tą prisiminus, net ašaros bja.
Stiprėki — tėvynės vardan!
Didžiūsis ir džiaugsis iš tavęs tėveliai,
Ir džiaugsis brangi Lietuvali.
Nežinomi bus jiems sunkieji darbeliai —
Ir mirtis net bus jiems lengva...

Bej jeigu išaugęs, nueisi takeliais,
Kurie tik į pražūtį ves,
Virkdysi močiute tu savo darbeliais, —
Ramybės ji niekur nerus...
Ir verks ji, kaip verks, kada ant rankelių
Nesiodama supo tave;
Gailėsis be miego praleistų naktelių,
Lig grabui kankins jį save.
Skaudės ir tėveliui širdis jau muvargus,
Bematant kaip jojo sunus
Ne Lietuvai dirba... Dievuli tu brangus,
Koks būtų jam smugis skaudus!
O dar labiau verks nusiminus tėvyne,
Netekus sunelio brangaus;
Skausmai neapsakomi spaus jės krūtinę,
Kad sunus kitiems bevergaus.

* * *

Nevien tik, vaikeli, augki į kuną, —
Ir dvasiškai eiki stipryn!
Nuo mažo dvasia Lietuvos lai tebuna;
Tad augki jos meilę labyn!

L. Šilelis.

Rugp. 7 d., 1917 m.

VYRAS.

Pagal K. Bištygą sulietuvino J. K. Tautmyla.

(Liuosas vertimas.)

VYRAS PIRMUTINIS.

Kaip generalas kariuomenės priešakyje žengia, taip vyras žmonijai pirminkauja.
Vyras pirmutinis sutvėrime, nes pirmiausia Dievas Adomą sutvėrė, visų žmonių protėvį. Pirmutiniu yra istorijoje ir žmonijos tobulinimosi.
Iš Augščiausiojo valios viršija moterį netik fiziška, bet ir dvasiška pajėga. Viršū ima ir kiekvienoj gyvenimo dirvoj, žmonijos pažangoj.
Jis pirmas Bažnyčioje ir šeimynoje, pirmas viešpatijoje, pirmas mokykloje, pirmas taikoje ir karėje!
Nes kasgi atlieka valdžios priedermes viešpatijoje, miestuose, gminuose, jeigu ne vyras? Rankose vyrų, kaip ciosoriaus, karaliaus, prezidento, viršininko arba šaltysiaus, yra valdžia ir viso pasaulio vadovavimas.
Valdanti moteris, tai išėmimas. Respublikose pirmvaldžios styro lig šiol moteris dar nebuvo.

Bej netik valdžią ir viešpatavimą vyras pasiekė. Jis savo rankose laiko raktus nuo žmonijos dvasios išdo ir žinyno. Kaip profesorius, pirmas mokykloje, universitete; rašo moksliskus veikalus; kaip poetas, gieda stebuklingą dainą. Lygiai su pašėliu, su kalnu sutveria nemirtinus dailės arkiveikalus. Gražtu pergrėžia žemę, kad iš jos išgauti esančius žemėgius. Valdo varstotū ir pramone. Jis išveda ir pastato vieškelius, pažaboją ir suvaldo vandenynus, o su kaskart naujesnių išradimų pagelba intraukia čielą gamtą žmonijos tarnyston; jis užsilpa netik ant augščiausių kalnų viršunių, bet virš debesų po paties dangaus papėde skrenda.

Tas viskas sudaro tuos neapkaunojamus žemėgius, kuriuos vyro ranka nuolatot ant pažangos ir mokslo aukuro dela. Dažnai sutėikia jam čia pagelbos ir moteris, bet vien tik pagelba. Visas dvasios lobs, kokiu valdo ir didžiuojasi šių dienų žmogus, pasilikys vyro nuosavybe.

Toji pat Dievo Apeizda, kuri žmonijos likimą pavedė vyrui, nepaubejojė paskirti vyrą tarpininku svarbiausio ant šios žemės dalyko, kokiu yra religija. Su ja surišta yra mūsų amžiną laimė arba nelaimė.

Dievas, sutvėręs žmogų, iš pradžios ėjo prie to, kad mus ant didosnio savo panašumo išbulintų.
Del to tai be paliovos mokina mus ir apie save ir apie savo su mumis santikius, mokina mus apie mūsų ir viso pasaulio tikslą; mokinant rodo kelią, kuriuo šitame gyvenime mes turime eiti.
Buvo laikai ir valandos, kuomet Dievas - Mokytojas mokino žmones be tarpininkystės; vienok šis mokymo budas buvo retas ir išėminu. Paprastas mokymo budas, priimtas ir pašvestas per Dievą, buvo ir yra toks, kad Dievo dalykuose žmonės per žmones būtų apviečiami ir vedami.
Ir šita tai tarpininkavimo misija Dievo mokykloje, iš to paties Dievo valios, krito ne kam kitam, kaip tik vyrui.

Visa pranašų, apaštalių, mokytojų, kunigų eilė sudaro tą garbingą pasiuntintystę tikėjimo ir religijos dalykuose nuo paties Dievo vyrui pavesta!
Tas uždavinys, taip augstas ir garbus, privalo vyrą uždegti ir pripildyti prakilniausia didybe.
Šventas Povilas, kalbėdamas apie moters Bažnyčioje vietą, kalba trumpai ir iškalbiai: "Moteris bažnyčioje tetyli." Bažnyčia šita taisyklę sergdama ir po šiai dienai neprileidžia moters prie bažnytnių funkcijų. Vyrui kunigai ir vyskupai su viršininku popiežium priešakyje valdančiosios Kristaus Bažnyčios kunų sudaro. Užsiliko mums dar viena gūsta, kurios pasekmingas išstoblinimas, augimas, išnykimas ir mirtis yra gyvenimas arba mirtis mūsų visų, o tuo lizdu yra kiekviena šeimyna, o ypatingai krikščioniška šeimyna. Ir tame žmonijos lizde lyje Dievas nenori, kad kas kitas būtų galva ir valdovu,

dži apmokėti visus išlaidas, pirmiausia, kurios čia yra parosytos...

Ir pasidink du kelni rožių ant mano melniausiojo Prano Urbono kapo: vieną raudoną žydintį, kuris bent kelius sykius per metus žydėtų; perstatyti ir atvaizdinti raudoną socialistų vėliavą, o kitą baltą, kuris atvaizdintų jo blaivą ir nekaltą gyvenimą.

As tvirtai pasitikiu, kad jis tą viską sąžiningai atliksite!

As noriu taip žinti, kad mano kumo niekas nežinotų, iš kur as ir kas as buvau, o jeigu per nelaimę sužinotų, tai prašau laudoti koprasčiausia ir pigiausia delto, kad as neko nežinau, ir tos visos išlaidos visai bereikalingos...

LUDVIŠĖ VAITKAITĖ.

21 metų amžiaus, paciuanti iš Kauno gub., Telšiu valsė, Ylakių parap., Miltviliūnų sodžiaus, Atvažiavau į tą laimės kreslą 1914 m.; išvažiavau 1917 m. liepos 8 d.

Reikia priminti, kad tas P. Urbonas, del kurio sakosi nusizūdžiusi, taip pat nenaturalia mirtimi gyvenimą baigė — jis pats sau galą padarė.

Ypatingai mūsų socialistai — jie kiekvieną savo nedora, smerktiną pasielgimą netikusiu surėdymu teisingai. Vienam atvejuije va gyvystėje sugautas socialistas taip pat teisinosi, kad jį vogti vertės "šis kapitalistiskas surėdymas". Ir pats "Kovos" redaktorius nieko pasakytį neturi, kuomet šiam atsiūkimui jos korespondentas galutinai tvirtina, kad kad "suaizūdžiusis priežastis — melė ir netikusis surėdymas". Ypatingas sutvėrimas, tas žmogus, socialistų akys: jis automatas, be liuosos valios, liuosos pasirinkimo; kur jį "surėdymas" stumia, ten jis eina. Užsisvajoję, lygsvaros neteko, sumanė sau galą padaryti — surėdymas kaltas.

bet kad pati nusigalabijusi Vitkaitė nebuvo auto-

matu, aišku iš jos laiško. Jau na, į neaiškų grabą žengdama, visgi pasaulio atsidusti ir neatbutinai kitus sugraudinti nori. Taip ir matosi, kokiuo sentimentu ji prie nelaimto žingsnio ėjo — kankinės rolę nuduoti begalo jai rodėjo. Stai, žiūrėkit, žmonės, koki as jauna turin žuti! Psichologai sako, kad yra žmonių, kurie nuolat jaučiasi "nuskriaustais, pažemintais; jiems rodo, kad nėra kam juos paguodžia, jų pasigali (o tokie paguodos trokšta). Ir stai tie žmonės imasi desperatiško budo pasigailėjimą sau jų akypločio pasaulyje išsaukti — jie galį sau padaro ir miršta ta laiminga mirtimi, kaip juos po mirties artimieji apraudo! Bet tai aiški proto liga. Rodos, kad ir Vitkaitė ta liga sirgo.

Gaila socialistų. Gaila jų dvasios žudynių, populiarizacijos tarp jų sauizūdžiusis. Tikėjimas, malda juos suraminti galėtų. Bet, deja, socializmas bedievybe už rankų sau pasiemė. Ir auga bedieviškojo socializmo aukos...

MAŽESNIUOJU REIKALU.

Via bankos, ir apie tai daugelis žino, kurios turi milijonus dolerių, kurių niekas nebeatsisaukia. Atsitinka maždaug taip: padėjo koks žmogelis bankam pinigų. Ne giminių, ne artimųjų jis neturėjo. Staigios mirties ištiktas, savo turto niekam neuzrašė. Pinigai bankai liko, niekas jų neatsisaukia.

Norėjusi stoti kas patvėryti. Daugelis lietuvių bus karionėnėn pašaukta. Ne giminių, ne artimųjų neturėtinų daug rasi ir tuo jiems didesnė proga karionėnėn palimais buti yra. Jei karė užsities, tokiems fronto teks atsidurti. Tengi žmogaus - karėvio likimas labai

abejotinas: priešo kulka jo gyvasti kas minuta pakirsti kesinasi. Jei tokį ten nelaimė patiktų, kas jo likusiu turtu pasinaudos? Rods, ban kos savo ir be to didelius tur tus padidins. Ar negeriau butu, kad karėviauti einantieji, giminių, ne kam turta globoti palikti neturintieji, savo turto globojimą paliktų viešoniš lietuvių istaigoms?

J. Š.—as.

Am. Lietuviai ir Lietuvos Reikalai.

Manau, kad visiems yra aiškus sutarties reikalas pažiūrėti lietuvių tarpe, ypač, jei mes norime išgauti Lietuvai liuosybę.

Matome, kaip atsiliėpė įvairių viešpatijų vadai, kalbėdami apie mažųjų tautų reikalus. Jie papriežė, kad bus skaitomasi tik su organizuotu ir susitvarkiusiu tautų balsais, tik tu tautų reikalavimai bus išklausti. Tų vadų priešakyje stovi prezidentas Wilsonas. Man pačiam teko kalbėtis su daugeliu kongresmonais ir šiaip žymesniais valdininkais Washingtone; beveik visi jie tą pačią giesnę gieda.

Nors lietuvių tarpe ir nėra tokių peštynių, kaip kad randasi kairiųjų mažųjų tautų tarpe, bet visgi ir pas mus nėra tokios sutarties, kokia ji privalėtų buti. Sutartini ir vienodo veikimo reikalas dar daugiau paaiškėjo, kuomet reikia kalbėtis su įvairių viešpatijų atstovais Lietuvos reikaluose. Man šis reikalas išrodo taip svarbus, kad, jei butų mano galėję, tai as visus sutartinio veikimo trukdytojus liepėian nubausti, kaip jo kriminališkus prasikaltėjus.

Nėra abejonės, kad karė laimės alijantai, arba geriau sakant, karė laimės Sąjūnytos Valstijos; be abejo ir tai kos išlygas diktuos Sąjūnytos Valstijos. Tad ton lin-

kmėn mes ir privalome nukreipti savo veikimą Lietuvos laisvės reikaluose. Bet atsiminkime, kad turime pasirodyti, jog esame susitvarkiusi ir susioranizavusi tauta ir kad pas mus randasi užtekinai intelektualės pakirnos tvarkimosi patiems savo šalyje.

Tiesa, jau mes dirbame panašų darbą. Pasirodė peticija po peticijos, deklaracija po deklaracijos, taip ir bombarduojama Dėdės Samo sesinė. Bet ar mus darbas atsieks tikslo, tai dar yra didelis klausimas. Besikarščiuodami savo veikimu se jau spėjome įsidūbiti ir klaidų. Ka vienį padarome, tą kiek vėliaus daro kiti, vienį paselbėme deklaracija, kiek vėliau skelbia kiti tokių pačių ir tunc pačian reikale. Vienį pasimėtyje deklariaciją prie Sąjūnytos Valstijos valdžios, už kelis dienis suimė kiti, taipgi tuo pačiu reikala. Taip elgdami si mes ne tik eikvojame bereikalingai savo energiją, bet mes darome sau milžinišką židę, mes pasidėdome pasauliui, kad mūsų tarpe gaudasi betvarkė ir mes patys užkertame sau kelį, ypač, jei prie to tikės, kuri mes viasi taip labai trokštame. Latent — ne prižadėjęs Lietuvos.

Tolimesniam išyngimui tu labai negostai atsiūkimų, atsiūskian per spaudą

visas sąves, kad pasauktų atstovų suvažiavimą, pasitaikymus savo kolegu atkreikimų, kurio tarpininkyste butų galima atsakančiai atlikti visi Lietuvos reikalai. Pasakė mano atsiūskimo buvo tosiu sudaryti pildomąjį komi, kad liepos 25 d. įvyko atstovų suvažiavimas New Yorko. Susivažiavimą priėmė buvo trys katalikų ir trys tautininkų atstovai. Svarbiai turbut nematė reikalo jame dalyvaust, nos, mat, suvažiavimo tikslu buvo svarbiu tautiškių reikalų apkalbėjimas.

J. Š.—as.

Am. Lietuviai ir Lietuvos Reikalai.

Perskaitytus pranešimus Sveicarijos, pasirodo, kad Lietuvos grozo pavojus, kad gėdinti pasiryžę bandikim vėška, kas yra lietuviška, o vieton to uždėti vokiško lesnėnų. Vyriausios Tautos Tarehos atstovai Sveicarijoje žankė Amerikos lietuvius prie Lietuvos gelbėjimo. Po trumpo pasikalbėjimo visi sutikome, kad sutartinas veikimas yra būtini reikalavimas ir jau spėjome padaryti ketelį nutarimų, kuriuos sutikome beidrai vykdyti. Bet stai prakalba p. Simkus. Jo intarčina kalba ir virpanbius balsais liūdi; kad par gėdinti dailininką raudasi beki tai neapkykata ir intarčina.

Pas Simkus pasakė, kad pirmiausia turime susklydyti visą organizaciją, kuri turėtų vadovauti visai Lietuvos reikalais, o dabar esamieji reikiama p. Simkus, o jo kalbos manėdžio, kad tautininkų ne negostoma pasikalbėjimo A. L. T. p. Simkusis dailininko organizaciją priėmė eipo. Jo monomėji pritaė kitiu du tautininkų atstovų savo tyklėjimu. Katalikų atstovai pasakė, kad jie nematė, kad lie nematė reikalo ardyti dabar esančias ir puikiai gyvuojančias ir veikiančias organizacijas, patarė sudaryti taprosvini pasitarimų komitėtą. Pas Simkus taci priėmė, p. Jankauskas sai plačianus pažinėtų, tai retoli nuo pirmojo, p. Sirvydas, kuriam, matyt, rupi Lie-

tuvos reikalai daugiau, negu kas litas, ir kuris matydamius savo kolegu atkreikimų, kurio tarpininkyste butų galima atsakančiai atlikti visi Lietuvos reikalai. Pasakė mano atsiūskimo buvo tosiu sudaryti pildomąjį komi, kad liepos 25 d. įvyko atstovų suvažiavimas New Yorko. Susivažiavimą priėmė buvo trys katalikų ir trys tautininkų atstovai. Svarbiai turbut nematė reikalo jame dalyvaust, nos, mat, suvažiavimo tikslu buvo svarbiu tautiškių reikalų apkalbėjimas.

J. Š.—as.

Am. Lietuviai ir Lietuvos Reikalai.

Perskaitytus pranešimus Sveicarijos, pasirodo, kad Lietuvos grozo pavojus, kad gėdinti pasiryžę bandikim vėška, kas yra lietuviška, o vieton to uždėti vokiško lesnėnų. Vyriausios Tautos Tarehos atstovai Sveicarijoje žankė Amerikos lietuvius prie Lietuvos gelbėjimo. Po trumpo pasikalbėjimo visi sutikome, kad sutartinas veikimas yra būtini reikalavimas ir jau spėjome padaryti ketelį nutarimų, kuriuos sutikome beidrai vykdyti. Bet stai prakalba p. Simkus. Jo intarčina kalba ir virpanbius balsais liūdi; kad par gėdinti dailininką raudasi beki tai neapkykata ir intarčina.

Pas Simkus pasakė, kad pirmiausia turime susklydyti visą organizaciją, kuri turėtų vadovauti visai Lietuvos reikalais, o dabar esamieji reikiama p. Simkus, o jo kalbos manėdžio, kad tautininkų ne negostoma pasikalbėjimo A. L. T. p. Simkusis dailininko organizaciją priėmė eipo. Jo monomėji pritaė kitiu du tautininkų atstovų savo tyklėjimu. Katalikų atstovai pasakė, kad jie nematė, kad lie nematė reikalo ardyti dabar esančias ir puikiai gyvuojančias ir veikiančias organizacijas, patarė sudaryti taprosvini pasitarimų komitėtą. Pas Simkus taci priėmė, p. Jankauskas sai plačianus pažinėtų, tai retoli nuo pirmojo, p. Sirvydas, kuriam, matyt, rupi Lie-

tuvos reikalai daugiau, negu kas litas, ir kuris matydamius savo kolegu atkreikimų, kurio tarpininkyste butų galima atsakančiai atlikti visi Lietuvos reikalai. Pasakė mano atsiūskimo buvo tosiu sudaryti pildomąjį komi, kad liepos 25 d. įvyko atstovų suvažiavimas New Yorko. Susivažiavimą priėmė buvo trys katalikų ir trys tautininkų atstovai. Svarbiai turbut nematė reikalo jame dalyvaust, nos, mat, suvažiavimo tikslu buvo svarbiu tautiškių reikalų apkalbėjimas.

tuvos reikalai daugiau, negu kas litas, ir kuris matydamius savo kolegu atkreikimų, kurio tarpininkyste butų galima atsakančiai atlikti visi Lietuvos reikalai. Pasakė mano atsiūskimo buvo tosiu sudaryti pildomąjį komi, kad liepos 25 d. įvyko atstovų suvažiavimas New Yorko. Susivažiavimą priėmė buvo trys katalikų ir trys tautininkų atstovai. Svarbiai turbut nematė reikalo jame dalyvaust, nos, mat, suvažiavimo tikslu buvo svarbiu tautiškių reikalų apkalbėjimas.

J. Š.—as.

Am. Lietuviai ir Lietuvos Reikalai.

Perskaitytus pranešimus Sveicarijos, pasirodo, kad Lietuvos grozo pavojus, kad gėdinti pasiryžę bandikim vėška, kas yra lietuviška, o vieton to uždėti vokiško lesnėnų. Vyriausios Tautos Tarehos atstovai Sveicarijoje žankė Amerikos lietuvius prie Lietuvos gelbėjimo. Po trumpo pasikalbėjimo visi sutikome, kad sutartinas veikimas yra būtini reikalavimas ir jau spėjome padaryti ketelį nutarimų, kuriuos sutikome beidrai vykdyti. Bet stai prakalba p. Simkus. Jo intarčina kalba ir virpanbius balsais liūdi; kad par gėdinti dailininką raudasi beki tai neapkykata ir intarčina.

Pas Simkus pasakė, kad pirmiausia turime susklydyti visą organizaciją, kuri turėtų vadovauti visai Lietuvos reikalais, o dabar esamieji reikiama p. Simkus, o jo kalbos manėdžio, kad tautininkų ne negostoma pasikalbėjimo A. L. T. p. Simkusis dailininko organizaciją priėmė eipo. Jo monomėji pritaė kitiu du tautininkų atstovų savo tyklėjimu. Katalikų atstovai pasakė, kad jie nematė, kad lie nematė reikalo ardyti dabar esančias ir puikiai gyvuojančias ir veikiančias organizacijas, patarė sudaryti taprosvini pasitarimų komitėtą. Pas Simkus taci priėmė, p. Jankauskas sai plačianus pažinėtų, tai retoli nuo pirmojo, p. Sirvydas, kuriam, matyt, rupi Lie-

tuvos reikalai daugiau, negu kas litas, ir kuris matydamius savo kolegu atkreikimų, kurio tarpininkyste butų galima atsakančiai atlikti visi Lietuvos reikalai. Pasakė mano atsiūskimo buvo tosiu sudaryti pildomąjį komi, kad liepos 25 d. įvyko atstovų suvažiavimas New Yorko. Susivažiavimą priėmė buvo trys katalikų ir trys tautininkų atstovai. Svarbiai turbut nematė reikalo jame dalyvaust, nos, mat, suvažiavimo tikslu buvo svarbiu tautiškių reikalų apkalbėjimas.

bet vėla vyras. Čia vyras yra kaip galva, kurios visi sanariai klausyti privato.

Matome tatau, kad vyras ne kokio ten priemoniško papročio arba upo nuopelnų, bet iš Augščiausiojo valios tapo paskirtas žmonijos vadovu.

Nuo vyro bavis ir žmonijos gyvenimas prasideda. Vyras pirmas šeimynoje, pirmas viešpatijoje, Bažnyčioje ir mokykloje.

Pirmas taikoje, pirmas karėje. Vyras, apsilvilkęs teisejo toga, stovi ant teisybės, tvarkos ir visuomenės apsaugos sargybos; asmenis ir žmonijos gyvenimą reguliuoja. Savo rankų darbo inagiūis apsiginklavęs, savo buvį gerina ir savo šeimyną reikunėnimis aprūpina. Karės metu jis pirmas eina į mirties pavojų tėvynei ir tautai ginti. Jis pirmas stato savo krutinę ir galvą prieš priešą durklą ir kardą.

Sutraukoje, taip atrodo vyro pasaulyje padėjimas. Turint prieš akis vyro padėjimą, kaip valdovo ir vado, nuo vyro ypatingai privalome reikalauti, kad jis blogu gyvenimu ir apsiėjimu savo intekmės ir reikmės šiam pasaulyje blogam nepanaudotu.

Vyro nupuolinimas su savim šeimynos, vešpatijos, tautos, o kartu ir paties religijinio gyvenimo nupuolinimą užtraukia.

Geris ir garbus vyras, prakliūmas budo ir graūzas, tikrai vyriški charakterius vyras žmonijoj ir savo tautoj angelo išganytojo, apginėjo ir palinksmintojo rolę atlieks.

Didelė reikšmė vyro, bet didelės taip pat ir priedermės su ta reikšme surištos. Augštas ir šventas vyro stovis, bet augštos ir šventos yra jo priedermės. Bėda vyrui, kuomet savo gyvenime neišpildo priedermių ant jo uždėtų! Bėda, kuomet jis gyvuliškų geidulių žaislu tampa, nes tasyk prapuldys pats save, o einant į prapulties pakalnę, longvai su savim ir daug kitų patrankia.

Kokias tad yra tos priedermės, kurias Sutvėrtojas uždėjo ant kiekvieno vyro pečiu, o ypatingai krikščionies vyro? Čia negalime kalbėti apie visas jo priedermes. Atkreipsime dėmą tik ant kairiųjų. Ypatingai, kokias priedermes uždėjo Sutvėrtojas ant vyro link šeimynos, tautos ir Bažnyčios.

Prisaziūrėkime vyro priedermėms šeimynoje, kaipo gspadoriaus, tėvo ir šeimynos galvos. Tautoje, kaipo piliečio, o Bažnyčioje, kaipo šventos Motinos - Bažnyčios sunaus.

mas ir visa šeimyna." Taip žymi, ir praktinį vietą užima vyras šeimynoje. O šventas Raštas aiškina: kad geta moteris, yra tai malonė ant malonių, bet kas per malonė geras vyras!

Šiandien daug šeimynų turime, daug vyrų ir moterų, bet tikrai laimingas ir užganėdintas šeimynas ant pirmų suskaičyti galima. Nors po laimės žvaigždėle moterystės ryšys neegzist, nors šliubo žiedais mainūs su vilčia, kad tos porelės rankų joki galybė neperskirs, jokie erkėčių digliai nesušėis. — vienok dažnai pasitaiko, kad giedriuos šliubo diencelės į pragarišką naktį atsimaino. Liūda ir skaudi tai teisybė. Kaip dažnai šliubo svajonėms ir vėdžiai meluojama! Vestuvių dienos sutikimas, melė ir laimė tęsiasi gal mėnesi, kitą, o vaitojimas ir dejonės tesias metus, o gal net ir visą gyvenimą! Kur to priežastys?

Pirmiausia, tokiuose šliubuose dažnai žmonių ir Dievo palaimos stoka.

Stoka žmonių palaimos, nes kaip dažnai esti, kad lengvapėdis smus be jokio apgalvojimo, nepaisant protinų ir išmintingų tėvų perserėgimų, prieingai jų valiai apsiaveda. Gindytojai perspėjo, maldavo, niskindam, kad su ta lengvapėde mergina nebus gero sugyvenimo, nebus laimės. Sunus nepaklausė. Apsivedė. Gindytojai palaiminimo ant naujo gyvenimo kelio neateikė. Muzika grojo — jaunieji šoko, o tėvas, motina kamputyje verkia, savo vaikelio liūdą gyvenimo dalį moterystėje pramatydami.

bet ar tik gindytojai jo nelaimimo? Lėbus jammikiečio gyvenimas iš vienos pusės, buvo palaidumo, lengvatikystės pasekmė iš kitos. Per prižadą, o gal dar po duota prisiega, ne vieną merginą prie nupuolinimo ir gėdos privedė!

Šiandien prie altoriaus klaupia kita, bet ana suveždiota, prigauta lig teismo dienos nežūmės skriandos, koki tu jai padare. Keiks tavo ir tavo pačios per visa savo gyvenimą. Jos skrauda ir skausmai antoniujimo šauksis. Jos ašaros bus tuo kimmu, kufis įsigriauš į tavo širdį ir nuodys visą tavo gyvenimą.

Stoka tokiam vyrui žmonių palaimos moterystėje bet taipgi stoka ir Dievo palaimos.

Šventas Povilas, apie krikščionišką moterystę kalbėdamas pavadino ją dideliu sakramentu, didele šventybe ir paslapčia. Aišku, kad pirm švento moterystės ryšio žingsniai privalo buti paženkliniti koventiausiu dvasios stonu ir prisiruošimu. Ar visados taip buvo? Ar busiančio vyro ir busiančios žmonos santikiai buvo toki, kad

nebuvo pirm šliubo juose nuodėmė ir nupuolinai vietos? Ar per tą laiką neatsitiko nieks tokio, už ką Dievas atlytųje, po jaunuolių šliubui, teisingai bausti galėtų?

Jeigu pirm šliubo patiko juos nusidėjimo nelaimė ar jaunavedžiai turėjo tiek drąsos, kad savo sąžinę nuraminti per išpažintį? Ar atvirai išpažino komėdii nuodėmes, kokios sunkino jų širdis? Gal taip. Jeigu taip, tai gerai, nes tvirtai atveityje prižadėję, kaip užties to vengti ir tuomi pradėjėis savo gyvenime doros pamatystatyti, ant kurio vedusiųjų laimė tenais. Bet galėjo buti, kad gėdai arba klaidai baimė pastūmė jo jaunuolių prie didžiausio nusidėjimo, prie šventvagiškio išpažinties? Tuomet klausia, ar po tokiam šliubui galima turėti Dievo moterystėje palaimos pamatą? Ar Dievas gali laiminti tokį moterystės ryšį, kuris šliubo dienoje prie pirmšliubipų nusidėjimų pridėjo tris busiausias šventvagištes, t. y. šventvagišką išpažintį, šventvagišką komėniją ir šventvagišką moterystės sakramentą?

Ar tas nuo Dievo atstelinimas taip svarbiolj del visų vyro gyvenimo valandų neturėjo atitolinti Dievo nuo jo?

Bežnyčioje padavai rankų pašiai, o pati tau, de bendro tikslo, sutikimo, del bendro kito smukelyje nešimo, moterystės kryželių: gaila, kad pritrūko tau dar vienos rankos, rankos Dievo, kuri, laimiuant ir suteikiant pagelbą moterystės smukelybėse ir priedermėse padavė tų jums giedrų ir laimingų moterystės gyvenimą.

Pažvelkiet, jaunavedy, į savo sąžinę ir pažiūrėkite, ki gerai apie pirmšliubipų laiką, ar melikai dar skolingai tų laikų lygiai žmonėms, kaip ir pažiam Dievai, kas butina atsiųgimino reikalauja!

Žmonėms skriaudans atlyginki, dovanojimą atsiųginki, o prieš Dievo akis sudėki savo kaltes, kad Dievas n jas nebaustų.

Moterystė netik pradžioje švanta, garbi ir dora buti privalo, bet tokia privalo pasilikti ant visados. Šitame šventybės stovyje užsilaiykiti gali tik tuomet, jeigu lygiai vyras, kaip ir moteris prisiega šventai užlaikys.

Ant prisiegių išpildymo guli visa to stono vėgtė, ant perserėgimų pildymo jo kiltumas. Prižadėjimai moterystės sutartyje garsiai išvėkšti liūdininkų akvydėdėje: Jeozus šventčiausiam Sakramentu, kunigo ir žmonių privalo buti inknytais ir visados lig pat mirties, itiki mai pildomi! Tai nešvengiamas fedusitųjų laimės sąlyga. Yra tai toji laimingos pasekmės paslaptis, kad ir paimiausiam gyvenimo kelyje.

(Bus daugiau.)

dentelio ir paties "Tėvynei" redaktorius: pakartosi, kad jo prikaistojimai yra prasimanymas ir gryniausias melas.)

Toks p. Simkus pasielgimas vėvėri manytis, kad jisai atėjo susirinkimam delto, kad išiejus savo intuzimą, o ne vesti kokias nors tarybas Lietuvos reikaluose. Pasalinūjam žmogui butų išrodę, kad katalikų atstovai turėtų puliti ant kelių ir maldanti p. Simkus atleidimo ir tų tik tuomet jisai sutiktų kas tu dirbti Lietuvos darbą.

Kalbėjome virš keturių valandų ir niekas nešėjo, sąrašėsi 148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-

FINANSINĖ APYSKAITA

INPLAUKŲ IR ISLAIDŲ Už 2-ąją bertainį 1917 m.

ISLAIDOS.

Balandžio mėn.

Table of expenses for April, listing items like '1410 Jieva Naravičienė už a. a. jos vyrą pom.', '1422 Stasys Seniškėvičius už a. a. Praną Barvičienę, 1 skyr., 115 kp.', etc., with amounts in kopecks.

Gegužio mėn.

Table of expenses for May, listing items like '1472 Alzė Ribikauskienė, už a. a. jos vyrą, Karolį, pom. 1 skyr., 158 kp.', etc.

Main table of expenses for April, listing items like '1481 Draugas Pub. Co., už Susiv. organą bal. mėn. du numeriu, 5593 egz.', '1482 Draugas Pub. Co., už card system cabinet su 12 stalčukų', etc., with amounts in kopecks.

Birželio mėn.

Table of expenses for June, listing items like '1520 Marė Krakauskienė, už a. a. Juozą Krakauską, narį 28 kp., pom. 1 ks.', '1528 Pranas Lukoševičius, pašelpa ligoj už 14 d., 2 laipsnio, 176 kp.', etc.

Table of expenses for July, listing items like 'Brooklyn prie organo, 25.00', '1485 Ant. Mažeikėvičius, už nedateklus pašelpos prie bilos 1435, narys 7 kp.', '1486 Pet. Balčius, pašelpa ligoj už 17 d., 3 laip. narys 28 kp.', etc.

PRIBUVIMAS, ISMOKEJIMAS IR BALANSAS.

Table showing assets, expenses, and balance for July, including 'Balandžio mėn. pribuvo 5.750.43', 'Gegužio " " 5.744.49', 'Birželio " " 3.309.60', and 'Balandžio mėn. išmokėta 3.685.75'.

Atliko Susivien. izde. \$4.725.81
Susivienijimo L. R. K. A. ex-Raštininkas, J. S. Vasiliauskas.
Susivienijimo L. R. K. A. Išdininkas, J. Stulgaitis.

Susirinkimai.

BENTLEYVILLE, PA. Susiv. L. R. K. A. 92-ra kuopa laikys susirinkimą 19 rugpjūčio dieną, nedėlioje, tuojaus po sumai, bažnytinėje salėje. Kiekvienas pribukite ir užsimokėkite prigulinią mokestį. Taipgi kviečiame ir naujų narių atsivesti, prisirašyti prie Susiv. L. R. K. A. Meldžiū visų narių susirinkti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi atsiveskite naujų narių prisirašyti. Dabar labai gera proga pristoti prie susivienijimo pagal papigintą įstojimo mokestį. Jonas Bukana, kps. rašt.

FRAKVILLE, Pa.

Susiv. L. R. K. A. 187 kuopos susirinkimas bus 19 d. rugpjūčio, 1917 m., pas pp. Mičulius, 2 val. po pietų. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti ir užsimokėti duokles ir naujų narių atsiveskite, nes S. L. R. K. A. yra geresnis, ne kaip kokios draugystės ar "insurance", nes yra katalikiškas ir teisingai išmoka pomirtines ir pašelpas. Dabar laikas, nes atpiginta įstojimas. J. Bankieta, kps. rašt.

CHICAGO, ILL.

Town of Lake narių domai 19 rugpjūčio d., 2 val po pietų, bažnytinėje salėje įvyks S. L. R. K. A. 85 kuopos mėnesinis susirinkimas. Kadangi yra svarbus susirinkimas, visi nariai malonėkite susirinkti minėtan susirinkimui. Kuopos sekretorius Mikolas Šaučiūvenas.

DORRISVILLE, ILL.

Siuomi pranešu visiems nariams 123 kuopos S. L. R. K. A., kad bus laikomas susirinkimas (mitingas) 19 d. rugpjūčio, š. m., 2 val. po pietų, St. Litvinaučiaus svetainėje. Kviečiu visus narius būtinai pributi, nes bus renkama kuopos viršaičiai, kaip kps. raštininkas. Man persikėlus į kitą miestelį gyventi, negaliu užimti kps. raštininko vietos, nes man yra per toli su visokiais reikalais važinėti. Turi būti raštininkas iš Dorrisville miestelio, nes bus pačiai kuopai patogiau plėtotis. Taipgi, draugai, nepamirškite prikaltinti ir naujų narių, su savim atsivesti ant šio nepaprasto susirinkimo. K. Jusevičius, kps. rašt.

WATERVILLE, N. Y.

Sus. L. R. K. A. 136 kp laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioje, rugpjūčio 19 d., J. Balnaičio salėje, 2530 Callahan Ave., 2 val. po pietų. Visi nariai kviečiami at eiti. J. Jakaitis, kps. rašt.

CLEVELAND, OHIO.

50 kuopa Susiv. L. R. K. A. laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioje, rugpjūčio 19 d. 12 valanda, tuojaus po mišiu "Zvaigždės" salėje, 2047 Hamilton Ave. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą. Turime daug svarbių reikalų aptarti. Labiausia, kurie neužsimokėję, malonėkite užsimokėti, nes po stubas nebus daugiau kolektojujama. M. J. Šimonis, rašt.

SWOYERS, PA.

77 S. L. R. K. A. kuopa turės susirinkimą rugpjūčio 26 d., 4 val. po pietų, M. Janulevičiaus salėje. Kviečiame visi nariai ateiti ir naujų prisirašyti atsiveskite, nes įstojimas lengvas, tik \$2.00, į pašelpa į apsaugą \$3.00. A. Katkevičius, kps. rašt.

BRIDGEPORT, CONN.

9 kuopa S. L. R. K. A. susirinkimą turės rugpjūčio 26 d., šv. Jurgio parap. salėje, Park ave. Esama reikalau.

PHILADELPHIA, PA.

10 kuopa S. L. R. K. A. laikys mėnesinį susirinkimą 20 rugpjūčio dieną, tuojais po pietų, bažnytinėje salėje, Sv. Kazimiero parapijoje, Wharton St.

Visi nariai kviečiami atsilankyti. John J. Hodell, sekr.

SPRING VALLEY, ILL.

146 kuopos S. L. R. K. A. susirinkimas bus rugpjūčio 19 d., šiuo metu, 2 val. po pietų parapijoje mokykloje.

Užprašomi visi snariai susirinkti ir atsivesti naujų narių. Bus svarbių kuopos reikalų. Antanas Getautis, rašt.

CHICAGO, ILL.

Susiv. L. R. K. A. 16-ta kuopa laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioj, rugpjūčio 19 d., Sv. Mykolo Arkaniolo bažnytinėje salėje, tuojais po pamaldų, pirmą valandą po pietų.

Kviečiami visi nariai prisibūti, užsimokėti mėnesinius mokesčius. Taipgi meldžiame atsivesti naujų narių prisirašyti.

A. Bacevičius, rašt.

NEWARK, N. J.

Tautos Fondo 1-mas sk. laikys mėnesinį susirinkimą rugpjūčio 24 d., š. m., 8 val. vakare, Sv. Jurgio dr. jos salėje, 180-2 New York ave. Visi nariai malonėkite prisibūti viršmūstam susirinkimam. Bus svarstymų ir reikės užsimokėti mėnesines duokles, nes jau kai kurių yra pasilikę už kelis mėnesius. Meldžiame atsilankyti.

Dar turiu priminti, kad perėitą mėnesį, liepos 20 d. buvo susirinkimas, bet visai mažai narių teatsilankė. Gal ta priežastis, kad šilta buvo. Kurie atsilankė, sumokėjo \$11.10. Prisirašę naujų narių, apsimanėčių mėnesines duokles tėvynei Lietuvai dėfi, kol karė nepasibaigs. Prisirašę: P. Daugžvardis, po 50c., ir Ig. Daukšys, po 25c. kas mėnuo mokėti.

J. J. Liudvinaitis, Prot. rašt.

DUQUESNE, PA.

Susiv. L. R. K. A. 10. kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, rugpjūčio 19 d., 2 val. po pietų, pas kuopos raštinką.

Malonėkite visi prisibūti ir užsimokėti savo duokles. Su pagarba B. Jakubauskas kp. rašt.

Pranešimai.

BRIDGEPORT, CONN.

Piknikas.

Susiv. L. R. K. A. 9-ta kuopa rengia smagu pikniką nedėlioj, rugpjūčio 19 dieną, 1917 m., ant farmu. Reikia pajimt gatvėkaris Brooklaun ave., kuris nuveš iki pat vietai. Bus visokių pamarginimų.

Gerb. lietuviai ir lietuvaitės, visus širdingai kviečiame ant šio taip iškilmingo pikniko. Užtikriname, kad kiekvienas bus užganėdintas. Muzika bus daili. Bilietų kaina tik \$1.00 ir už tą patį bilietą gausi 10 "drinkų". Rang. Komitetas.

NEWARK, N. J.

Didelis išvažiavimas.

Susivienijimo L. R. K. A. 36 kuopa rengia išvažiavimą sekmadienyje, rugpjūčio 19 d., 1917, "Hunters Grove".

Išvažiavimo maršrūtą ir vairių įvairiausių lietuviški žaislai, rimtas pasikalbėjimas.

Įžanga tik 25c. Užkandžiai ir geriniai veltui.

Šis išvažiavimas yra rengiamas ne dėl pelno, bet gražiam pasilinksnimui ir susipažinimui su lietuvių višiomene.

Pradžią 12 valandą.

Važiuojant iš Newarko ir Elizabetho, paimti Elizabeth karo, išlipant ant Evergreen ave. ir eiti po dešimėi iki Dayton st. (išvažiavimo vieta).

Važiuojant iš Harrisono atvažiuoti į Terminal, persėsti ant Elizabeth karo. F. Vileikis.

MANO PATI GERIAUSIA.

(Gali būti panaudota kaip dialogas. Scena turėtų perstatyti giria ar gatvė.)

— Laurai, klausyk! Stok!

— Aha! Tai tu čia, kumute mano mieliausia. O kas tave čion atnešė? Ar iš dangaus saulutės spinduliais nusileidai, ar su grybais iš žemės išdygai?

— Ne su spinduliais nusileidau, ne su grybais išdygau, bet pati atėjau. Tyčia atėjau, kad tave, susigavus, kad tau išpasakojus viską, viską, ką tik žinau.

— Tai apie kągi, kumute, papasakoti malonėsi?

— Apie ką? Dar, mat, klausia, tarsi nieko nežinodamas.

— Na, iš kur gi aš galiu žinoti, jeigu man niekas nieko nepasakė.

— Taigi, varguoli, ba landėli, kas tau ką išdrįs pasakyti, kad tu esi apkerėtas užžavėtas, užburtas...

— Aš apkerėtas?... Aš užburtas?!

— Taigi, taigi, karvelėli, užburtas ir dar taip: akyse tavo viskas viršun kojo mis atrodo.

— Persiprašau, jau čia kuma, perdedi, jau čia klysti: aš viską matau taip, kaip reikia.

— O tu varguoli, varguoli... Gaila man tavęs, gaila tavo nelaimės...

— Kokios nelaimės? — Matai, kad esi užburtas, užžavėtas, kad net ne apie savo nelaimę nieko nežinai.

— Del Dievo milės, kel bėk aiškiau, nes iš tavo kalbos nieko, o nieko nesuprantu.

— Suprastum, kad tik manęs paklausytum...

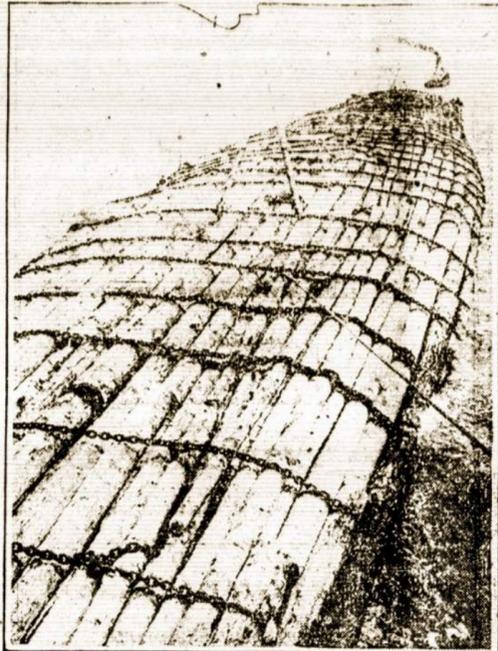
— Klausau, sakyk, tik neišvesk iš kantrybės...

— Tai man vyras! Karščiuojasi, kaip nelaboji bobas, o dar rimtu, išmintingu ir galvojuimi stotisi. Kad tu nesulauktumei, I pačios padarė susipaučiuoju ir apie visą pasaulį užmiršo. O atelė, kaip lapės uodega vizguiluoja, su kitais siaučia, kad net dulkės ruksta... O jis nieko nemato!

— Et, kuma, nuvažiuoju, kaip nuo Striupų tilto... Ką čia niekus pliauški!

— Niekus pliauški... Tau pasirodys nieka, išlys per pakaušį ir visus smegenis išgraus, visą tavo laimę prarys, tavo sveikatą iki paskutinio kraujo lašo iščiulps...

— Eamatysi tą, ko nematei, gausi tai, ko nesitikėjai. Juk

Tukstančiai mėdžių suvartojami lagerių pabudavojimui iš Oregono pusys gabenamos į San Diego, Cal. ir ten sėpiaustomos.

SIS — TAS.

Kada vanago nematyti visi žvirbliai čirka: "Aš vyrs, vyrs". Bet kaip tik vanagas pasirodė, — visi "vyrai" į žagarus sulindo.

Taip ir mūsų lietuviškieji socialistai. Kada laikas kam mus, jie revoliucijas, kelia, brauningus perka, ekspropru jaeijas daro, nekaltus žmones žudo. — Baisus narsuoliai. Bet kada reikia su priešu atviro kovon stoti, mūsų narsuolių nebliko: viens kur pasislėpė, kitas šauk gata pasidare, o trečio tik pėdos bėpa...

Kaž kas pasakė, jog tau fininkai — tai tuzai ir daugiau niekas.

Teisingai. Apart pilvo reikalų ir tuščios filozofijos jie nieko daugiau nenumano. Tą aiškiai pamatė S. Simkiaus išleistuvėms surengtoje vakarienyje. Kada reikalas ejo su keptoims vištomis skaniais gėrimais ir dar tasto bėrimais, jie tikrai buvė tuzai - svarbiausią rolę lošė. Bet kada prieita prie programo išpildymo (dailės dailės), mūsų tuzai virto mėlynakėmis. Pa atlikti turėjo beveik vien katalikai.

M—tas.

SEKANČIAS KNYGAS

veltui galima gauti S. L. R. K. A. Knygynė.

- 1. Europos Istorija.
2. Lietuvių - Lenkų Unija.
3. Kražių Skerdynė.
4. Petras Žemaitis.
5. Dievai ir Gražina.
6. Valenrodas.
7. Budas Senovės Lietuvių.
8. Kelionė į Europą.
9. Lietuviška Chrestomatija.
10. Padėjimas Lietuvių Tautoms po Maskoliams.
11. Kuoni žmonės gyvena.

Tėmykite Kuopų Raštinkai: kiekvienas naujas narys turėtų gauti Lietuvių - Lenkų Uniją, tuojau, rašant, kaip premiją. Tie, kurie apie tai nesirūpinę, naujus draugus skriaudiate. Visas mirtas knygas ant kart gauna tik tų čielu kuopa. Krasos užslaidas apmoka knygas užsisakiusieji.

Kun. S. Struckus, Plymouth, Pa.

SUSIV. LIET. R. KAT. A. CENTRO VALDYBA.

Prez. - J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Vice-prez. - A. J. Sutkus, 6329 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Raštin. - P. Mulevičius, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iždinin. - J. Stulgaitis, 140 So. Meade St., Wilkes Barre, Pa.

Iždo globėjai: J. Jaroševičius, 1135 Washington St., Norwood, Mass.

V. Vaisnoras, 207 Radcliffe St., Pittsburgh, Pa.

V. vad. - Kun. N. J. Petkus, 250 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Knygus - Kun. S. Struckus, St. Casimir's Rectory, Plymouth, Pa.

Literatiška Komisija:

Kun. F. Kemešis, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. G. Miliuskas, 1910 Carson St., Pittsburgh, Pa.

J. B. Šaliunas, 866 Bank St., Waterbury, Conn.

TAUTOS FONDO VALDYBOS ADRESAI:

Garbės Pirmininkas — Jo Eminencija Kardinolf James Gibbon, Baltimore, Md.

Pirmininkas — Kun. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Pavadootoja — A. Nausiedienė, 917 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Pavadootojas — J. Kaupas, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius — K. Pakštas, 917 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Iždininkas — B. Vaisnoras, 1514 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.

Iždo globėjai: Kun. S. Čepaninis, 318 Fourth Ave., Homestead, Pa.

J. Tumasonis, 208 E. 14th Ave., Homestead, Pa.

S. L. R. K. A. CHICAGOS I APSKRIBIO VALDYBA:

A. J. Sutkus, pirm., 6329 So. Fairfield Ave.

J. Tumasonis, raštin., 3233 Auburn Ave.

Organizatoriai: P. Cibulskis, 2349 So. Oakley Ave.

J. Tumasonis, 3233 Auburn Ave.

KATALIKŲ SPAUDOS DR. JOS CENTRO VALD. ADRESAI:

Kun. P. Lapelis, pirm., 10806 Wabash Ave., Chicago, Ill.

J. Tumasonis, raštin., 917 W. 33 St., Chicago, Ill.

Iz. Nausiedla, iždin., 917 W. 33 St., Chicago, Ill.

Susivienijimas Lietuvių R. K. Amerikoje

— yra tai — Gyviems Džiaugsmas! Sergantiems Viltis! Mirštantiems Ramybė!

Tukstančiai Lietuvių Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tukstančiai kas metas prisirašo naujų narių; bet da yra dangelis, kurie apie šią organizaciją nėra girdėję, nes, jei žinotu, skubintųsi ir jie naudotis ta laime, kurią teikia Susiv. L. R. K. A. prie jo prigulintiems.

Štai ką šioji organizacija veikia ir kokią naudą neša Skleidžia apšvietą — išleidama, išdalidama gerus raštus savo nariams ir šaučiamajam jiems organą "GARSA" veltui (dovanai).

Platina dorybę — suteikdama gerus patarimus ir nurodymus dvasiškuose ir tikėjimo reikaluose.

Aprupina ligonius — suteikia pašėpą sergantiems nariams, moka po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00 kas savaitė, pagal laipsnį, ant kiek narys yra prisirašęs.

Apsaugoja gyvybę — mirus nariui, Susivienijima išmoka jo šeimynai arba artimiausiems gim. nėms \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00 pomirtinės, pagal skyrių, ant kiek sumos buvo apsidraufles.

Selpia negalinčius narius ir našlaičius — skiria aukas vargingam padėjime esantiems Susivienijimo nariams, našlaičiams (siratoms), kurių tėvai yra mirę ir gyvi budam prigulėjo į Susivienijimą.

Rupinasi Tautos reikalais — remia pinigaiskai lietuvių kulturiškas įstaigas, kaip: mokslo, apšvietos, dailės ir t. p. Taipgi palaiko tokias įstaigas ir paremia veikėjus, dirdantčius del Lietuvos labo. Apgina lietuvius ir lietuvių vardą nuo visokių užpuolimų ir skleidžia kiltą dvasią apie Lietuvius tarp svetimtanečių.

Istojimas į Susivienijimą Lietuvių R. K. Am. labai pigus. Mokestis už apsaugą ir pašėpą labai lengva, kiekvienas gali išsimokėti be jokios sunkenybės. Norėdami gauti informaciją apie išlygas prigulėjimo, kreipkitės į vietines kuopas, kurios randasi beveik visur; kur tik lietuviai yra apsigyvenę, arba tiesiai į Centro raštinę šiuo adresu:

P. MULEVIČIUS, S. L. R. K. A. Raštinkas, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Advertisement for "DARBININKA" (The Worker) magazine. It includes the title, subtitle "LAIKRAŠTIS", and a list of subscription rates for different regions and frequencies. It also mentions the publisher's address: 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Advertisement for Dr. Ignatas Stankus, a physician and surgeon. It includes a small illustration of a group of people and text describing his services and contact information: 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Vietinēs Zinios.

L. Vyčių Choras.

Rugpiučio 7 d. įvyko Brooklyno Vyčių choro steigiamasis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo 41-os ir 41-os kuopų atstovai ir chorų nariai. Po apkalbėjimų nutarta steigti Vyčių chorą, kuris pavadinama Brooklyno Vyčių choru. Su laiku, tikimasi, prie šio choro prisidės C. Brooklyno ir New Yorko Vyčiai. Tokiu būdu susilank sine senai pageidauto Vyčių apkalbėto choro.

Choro vedėju išrinktas p. B. Lauraitis. Repetieijos bus kiekvieną seredą Kar. A niolu par. salėje.

Kviečiami visi Vyčiai, kurie tik jaučiasi galį dainuoti, prie šio choro priklausti.

I choro vadybą išrinkta: pirm. p. J. Viškusis, rašt. — V. Lauraitis, išdūn. — p. Lauraitienė.

Choristas

Vičas Susirinkimas.

Suimoti kviečiamie visus lietuvius įvykių susirinkimą, kuris įvyks penktos vakare, rugpiučio 17 d., L. Ukšų klubo kambaryse, 803 Driggs ave., 8 val. vakare.

Susirinkimas labai svarbus, apkalbėjimui prie talkininkų bazaro rengimo. Labai svarbus mus visų lietuvių reikalas, nes per bazarą mes galime daug ko atsiekti. Mes lietuviui gamant tokią pat vietą, kaip anglai ir pranezai. Todėl visi lietuviui nepamirškite atsilankyti į tą susirinkimą. Bus renkama pastovus komitetas ir aptariama daugybė kitų reikalų.

Nuoširdžiai visus užkviečia laikinis komitetas:

- A. Kundrota. U. Kraučiuoniūtė. J. Ambrazejus. P. Povilonis. E. Širvydiūtė

"Lietuviškas kabaretas".

Subatos vakare, rugpiučio 11 d., Columbus parke buvo perstatytas "lietuviškas kabaretas". Lošimas, jeigu taip galima pavadinti, atlikta p. Vitkausko teatralės trupos aktorių. Programos susidėjo iš dviejų dalių. Pirmoji dalyje buvo bandymas trijų aktorių deklamuoti eiles "Eina garsas nuo rubežiaus" ir porą dainų. Dainavimas buvo atliktas gerai, matyt, kuris tas dainas priėmė, žinojo savo darbą, bet jau tos neva "repeticija" deklamavimo, kaip režisierius vadino, buvo be skonio.

Antroji dalis programo — tai monologas "Jurgio Spurgio". Monologo turinys — kelionė "Jurgio Spurgio" iš Chicago per New Yorką ir Brooklyno Grand St. į Columbus parką. Šis monologas turėtų savo vertę, jeigu tas, kuris jį rašė, būtų buvęs žmogus be tikslo ką nors blo go daryti nepatinkančiam savo kaimynui. Iš klausius to jo monologo, gami įspūdį, kad jisai buvo rašytas vien tik tam, kad gavus progą viešame susirinkime pajauktų laikraštį "Garsas". Kuomet "Spurgis" lankėsi pas Grand St. biznierių ir redaktorius, visur rado šokių, bet tokių smagumų, bet kuomet pasiekė "Garsą" redakciją, tai atrodė maldaknyges ir rožančius. Prie to dar jį laukian išspyrė, kaip be dievi — parmazona. Sisi monologas paduo-

da mintį, kad visi karčiūninkai, vienas socialistas biznierių ir "Vien. Liet." su "Laisvė" teatrus supratu ir remia, ir j juos vaikšto, kuomet gi "Garsas" darbininkai nieko daugiau nežino apart maldaknyges ir rožančius. Tokia bent mintį suteikia šis monologas. Nevertė visai apie tokius pliauskalus rašyti, bet kad šis monologas leido ant scenos atkalbėti p. Vitkauskas, kuris sakosi esąs dailininkas ir dar prie jo padabino pats prisidėjo, tai verčia šį tą tarti.

Pirmučiausia reikia paklausti, kad "Spurgis" klaidingai publika informavo, nes "Garsas" nėra nei maldaknygių, nei rožančių, nors jisai jų nebijo. Bet "Vien. Liet." ir "Laisvėje", kurie taip nuo jų kratosi, galima glėbiais rasti maldaknygių ir rožančių. Tai viena. O ant- ra, p. Vitkauskas, norėdamas būti aktorium ir iš to gyvenimo lietuvių tarpe daryti, privalo būti tikrai juoni, o ne tokiu sroviniu trijų or- ganizatorių, kad pykinus žmones savąja scena.

Ten žiopsejes.

Susirinkimas

Ketvergo vakare, rugpiučio 16 d., bus svarbus L. Vyčių 41 kuopos susirinkimas (Pan. Sv. Apriškimo salėje). Visi nariai malonė- siuė prisibūti.

Kp. Valdyba.

RED. ATSAKAI.

Koresp. C. M., Brooklyn, N. Y.: — Prisiųsdama korespondenciją, nepadėjo- te nė savo pilno vardo, nė antrašo nenurodėte. Tad kaip galima nebūtu, žinutės laikraštini nedėsimė. Tejsido, kad visi žinių rašytojai, kad redakcijai visuomet rei- kia vardas, pavardė ir adre- sas priduoti, jei nori, kad ži- nia laikraštįj patalpinta butų.

SIS — TAS.

Nuvažiavau į Rockaway Beach pasimaudyti ir netikė- tai pakliuvau į Simkaus iš- leistuves. Žiūriu, pajuriu vaikščiōja Simkus su laisva- manų pastuziniu ir vis žiūri- j jurgį, ir Rusijos salį.

— Aa, suprantu, tai tē- mija kur tėvo Štano laisvoji dvasia lakioja ir jis ton pu- rėn skristi taikosi. Neapsirinkan. Už pūsva- landžio vėla pasirodo ta bari- proesija ir tiesiai į Atlan- tiko vandenyną traukia. Priešakyje eina Simkus, trumbom kebinkēm užsimo- ves. Paskui jį nobažnai seka jo palydovai — laisvamanių.

Tel. Stagg 1723.

Del geros Jusų, Jus vaiko arba se- nyo — Fotografijas eikite pas sav- tautietį

VAINEIKI IR NARVYDA

Fotografuojame dienomis ir naktimis be skirtumo oro. Taipgi duodame dovanas del jaunavedžių.

Insitemykite musų adresą:

VAINEIKIS IR NARVYDAS

499 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Stai jau visi vandenyje. Ši- dis emė neramiai taksėti. Dar valandėlę — ir keliau- ninkus nuo mūsų akių už- dēngs mēlynieji dangaus skliautai, ten tolimoje susi- lieja su ošiančios jūros ban- gonimis.

Bet kas ten? Keliamin- kai sustojo. Staiga užėjusi didelė banga iskrickė nobaž- ną proesiją ir, rodos visi- kai suardė jos planus. Dar vienas, antras jūros pasipa- timas ir mūsų keliamininkai, suraus vandenį burną gave purtydamiesi ir betvarkėje traukia kranto link.

Pasidarė lindna dėci pirmojo nepasisekimo, bet dar vis nenustoju vilties ir laukiu, kada, naujų jėgų in- gavo, jie vėl ataką ant jures pradės.

Apsirinkta! Smiltyne pa- sivilioje ir kiek apdžiūve keliamininkai leidosi New Yorko link.

Taip tai nepasisekmingai užsibaigė garsais Simkaus pirmoju, garsi kelionė laisvo- jon Rusijon.

Gaila skanios vakarie- nės, gaila iškalbingų tosty, iškilvingų vakarų, laimin- gai kelionei surenetu: nieko- jos nepagalbėjo. Simkus kai sėdėjo, taip ir tebesėdi New Yorke, apie savo nepasiseki- mą svajodamas. Ir negreit dar jis antrojon — kelionėn rengtiesi išdris.

"Laisvės" salų karin- gas upas visas žemyn puola. Jaz neseniai jie rinko pin- gus ir organizavo ekspedici- ją rusų caro nuo sosto nu- vertimui. Bet kada Dėdė Sa- mas dykai apsiēmė juos ap- ginkluoti ir nuvežti Europon padėti prieš kaizerj kariauti, mūsų "laisviečių" visos re- volucijonieriškos blusos pa- stipo: vienas pereitą savaitę nusizūdė, kitas už merginos sijosno pasislėpti mėgino, o pats "tuzas" Rusijon spruk- ti žada.

Kuomet "draugai" Pru- seika Rusijon kvietė re- volucijos kelti padėti, jis iškil- mingai pranešė, jog ir Ame- rikoje mulkių užtekina! yra ir čia pragyvenimą padaryti galima.

Bet kada jau caras u- grotų patubdytas tapo ir mūsų "revolucijonierių" jokio pavyjaus nesimato, iš Petrogradan važinoti pašo- ko. Juo labiau, kad Dėdė Sa- mas ant pečių karčivišką u- niformą jam užmesti taikosi

"Netikės surėdymas" pas mūsų socialistus virto populierišku terminu.

Sumanė socialistas - de- speratas sau galą pasidaryti — "netikės surėdymas" kal- tas. Sugautas vištas vagiant jis irgi ant "netikėsio surė- dymo" bėdą verčia.

"Naujienų" redaktorius Origanis smart vyras! Kai- jis katalikus pravardžiuoja — muoja, ne by kerdžiu- taip pataikys. Valtis

Naujai inrengta „GARSO“ SPAUSTUVĖ

atlieka

==Visokius Spaudos== Darbus

Nuo mažiausio iki didžiausiam

GRAŽI, ARTISIŠKA SPAUDA

Kainos prieinamos

Apskaičiuoimą už darbą prisiunčia pareikalavus.

Reikale visada kreipkitės antrašu:

"GARSAS"

456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JEI TROKSTI APSVIETOS

ar sveko maisto protui, tai skaityk dvisavaitinį iliustruotą jaunimo laikraštį "VYTI".

"VYTIS" yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTYJE" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTYJE" rasi žinčių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiška-katalikiškoj dvasioj.

"VYTI" leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacijai.

Metams "VYTIS" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijai nariams "VYTIS" siunčiamas už mėnesines mokestis.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2c. ženklelį, o vieną numerį pažiūrėjimui prisiųsime veltut.

Visais reikalais kreipkitės: "VYTIS" 1800 W. 46-th Street, Chicago, Ill.

"TIKYBA IR DORA"

laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje, eina du kartų į mėnesį.

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda žinių iš katalikų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų į visokius užklausimus iš tikėjimo ir doros srities.

Kaina metams \$1.00; vieno numerio — 5c. Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c., už pavienius numerius po 2c.

Adresas: 1631 W. North Avenue, Chicago, Ill.

Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti 1c. krasos ženklelį.

"TIKYBA IR DORA"

1631 W. North Avenue, Chicago, Ill.

Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti 1c. krasos ženklelį.

Adresas: 1631 W. North Avenue, Chicago, Ill.

Apdrausk savo gyvybę S.L.R.K.A.

Kuliavas ir Bundonis Shoe Store

Užlaikome geriausių ryšių beveik visus vyrų, moterų ir vaikams, beveik visus geriausių formų, kaip W. L. Douglas, Emerson ir kitų geriausių iš- irlysių. Kainos teisingos ir prieina- mos. Ypačai užpašime mus krautuve aplankyti lietuvius, o užtikriname, kad ant visados liksite patenkintais mūsų kostumeriais. Atminkite adresą, už- eimami pas

BUNDONIS BROS. 183 Bedford Avenue, Kamp. No. 51th St., BROOKLYN, N. Y.

"ZVIRBLIS"

Ųoku, satyros, pašaipos, mokslo, dailės ir literatūros Laikraštis.

"Zvirblis" yra geriausias ir linksmiausias laikraštis visame pasaulyje. "Zvirblis" žinios yra taip indomios ir teisingos, kad net visu viešpatijų kara- liai prieš valgi, po valgio, rytą ir vakarą skaito "Zvirblį" ir negali juo atsigerėti.

"Zvirblis" įteikai ir devyniomis pėtyčioimis su- rugusius žmones pralinksmina; vyrai, moterys ir vaikai, "Zvirblis" pasiskaitę sako, kad už jį nieko pasaulyje nėra geresnių.

"Zvirblis" moksliskumui niekas negali prilygti, "Zvirblis" išradimais pasinaudoja net šio pa- saulio mokslavyriai. Todėl jei norite būti civilizuo- to pasaulio civilizuočiai žmonėmis — skaitykite vi- si "Zvirblį".

"Zvirblis" kaima metams vienas doleris. "Zvirblis" sostapilio antraštas toks:

"ZVIRBLIS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Zvirbliui" tuojaus reikalingi agentai.

Tel. 2320 Greenpoint

J. GARŠVA

Graborius (Undatker) Laidotuvių

Direktorius

Išbalsamuoju ir laidoju numirusius ant visokių kapinių. Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krišty- noms ir šiaip pasivažinėjimams.

144 N. 5-th St. OFFISAL: 264 Front St. BROOKLYN, N. Y. C. BROOKLYN, N. Y. Tel. 7867 Main.

Amrikos Lietuvių Kat. Savaitinis Laikraštis

"ZVAIGŽDĖ"

"ZVAIGŽDĖ" tai seniausias Amerikos lietuvių katalikų laikraštis.

"ZVAIGŽDĖ" yra smagiausias laikraštis: talpina pa- skiausias žinias iš viso pasaulio, jas aprašydama aiškia ir suprantama kalba.

"ZVAIGŽDĖ" paduoda daug žinių iš katalikų gyve- nimo Amerikoje ir kituose pasaulio kraštuose.

"ZVAIGŽDES" kiekviename numeryje telpa nema- ža žinių iš Tėvynės — Lietuvos.

"ZVAIGŽDES" motto buvo ir bus — Dievas, Tėvynė ir Teisybė.

"ZVAIGŽDES" kaina metams Amerikoje \$2.00, Lie- tuvoje 4 rubliai.

"ZVAIGŽDĖ" siunčiama dovanai ant pažiūrėjimo kiekvienam, kuris prisiunčia savo adresą.

"ZVAIGŽDES" adresas: "ZVAIGŽDĖ" 3654 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

Adresas: 3654 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

L. ZUKAS

Auksinių dailių Specialistas Reikale visados kreipkitės pas ma- ne. Mano Krautuve randasi po No. 210 York Street, Brooklyn, N. Y.